

---

**Univerzita Karlova**

**Právnická Fakulta**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**OCHRANA ZAHRANIČNÍCH INVESTIC**

Autor: Ming Li

Konzultant: Prof. JUDr. Květoslav Růžička, CSc.

Praha 2007

---

***Prohlášení***

**Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně pouze s použitím uvedených pramenů a literatury.**

**V Praze, dne 11. prosince 2007**

*Ming Li*  
**Ming Li**

---

# Obsah

<b>Obsah</b> .....	<b>3</b>
<b>Obecný úvod</b> .....	<b>5</b>
<b>1. Prameny právní úpravy ochrany zahraničních investic</b> .....	<b>6</b>
1.1. Mezinárodní právní úprava ochrany zahraničních investic – mnohostranné a dvoustranné dohody .....	6
1.1.1. Bilaterální smluvní úprava ekonomických vztahů mezi ČR a ČLR .....	10
1.1.2. Smluvní dokumenty EU .....	11
1.2. Vnitrostátní právní úprava ochrany mezinárodních investic.....	12
<b>2. Definice pojmu a historický vývoj formování investičního prostředí v ČR a současný stav</b> .....	<b>14</b>
2.1. Definice pojmu zahraniční investice .....	14
2.2. Historický vývoj formování investičního prostředí v České republice.....	16
2.3. Současný stav .....	18
<b>3. Ochrana zahraničních investic – investiční pobídky</b> .....	<b>19</b>
3.1. Investiční pobídky .....	19
3.1.1. Druhy investičních pobídek .....	21
3.1.2. Podmínky pro udělování investičních pobídek .....	26
3.1.3. Proces udělení investičních pobídek .....	28
3.1.4. Kontrola plnění podmínek pro udělování investiční pobídky a postupů investora.....	29
<b>4. Čínské investice v České republice</b> .....	<b>31</b>
4.1. Obecná charakteristika .....	31
4.2. Nejvýznamnější čínské investice v České republice.....	31
4.2.1. Sichuan Changhong a.s. ....	31
4.2.2. SHANGHAI MALING AQUARIUS s.r.o. ....	32
<b>5. České investice v Čínské lidové republice</b> .....	<b>34</b>
5.1. Charakteristika trhu .....	34
5.2. Historický vývoj českých zahraničních investic v Čínské lidové republice .....	36
5.3. Komoditní struktura českého exportu do ČLR a seznam nejvýznamnějších českých investorů na čínském trhu.....	38
5.4. Aktuální informace o investičním prostředí v Číně .....	42

---

5.4.1.	Podmínky vstupu zahraničního kapitálu .....	42
5.4.2.	Investiční pobídky v Čínské lidové republice .....	43
5.5.	Daňový systém v Číně .....	45
5.5.1.	Klasifikace .....	45
5.5.2.	Daň z příjmu fyzických osob .....	46
5.5.3.	Daň z příjmu zahraničních právnických osob .....	46
5.5.4.	Daň z přidané hodnoty (VAT) .....	46
5.5.5.	Clo .....	46
5.5.6.	Ostatní daň (která se týká cizinců) .....	46
<b>6.</b>	<b>Závěr .....</b>	<b>51</b>
6.1.	Seznam použité literatury .....	52
6.2.	Internetové stránky: .....	53
6.3.	Seznam použitých zkratk .....	55

---

## Obecný úvod

Zahraníční investice již trvale patří k významným instrumentům místního i státního ekonomického rozvoje, jsou považovány za výrazný impuls pro růst domácí ekonomiky a důležitý nástroj v boji proti nezaměstnanosti. Jejich ochrana a podpora se stala středem pozornosti všech států s cílem přilákat zahraniční kapitál.

Cílem této práce je přiblížit problematiku zahraničních investic, jejich vliv na světovou i vnitrostátní ekonomiku a způsob jejich podpory a ochrany. Práce je zaměřena na nejdůležitější informace týkající se poskytování českých státních pobídek a dále podnikatelsko-investičních podmínek v Čínské lidové republice. Tato diplomová práce může sloužit jako praktický průvodce podnikatele při realizaci svých investičních záměrů v České republice a v Číně.

Celá práce je rozdělena do 6 kapitol, ve kterých se snažím podat obraz investičního prostředí, které by měl podnikatelský subjekt znát, pokud hodlá začít uskutečňovat investice v České republice a v Čínské lidové republice.

V úvodní kapitole jsou uvedeny základní údaje týkající se úpravy zahraničních investic a její ochrany v rámci mezinárodních a vnitrostátních norem.

Druhá kapitola se věnuje definici zahraničních investic v ČR, dále pojednává o historickém vývoji formování investičního prostředí v ČR, současném stavu a základních principech ochrany zahraničních investic.

Kapitola třetí obsahuje základní popis investičních pobídek, podmínky a způsob jejich udělení. Popisuje požadavky kladené na investora jako na žadatele o státní investiční pobídky, a následnou kontrolu plnění těchto požadavků..

Ve čtvrté kapitole je pozornost soustředěna na čínské investice v České republice a pátá kapitola rozebírá aktuální tržní situaci v Číně, tj. základní charakteristiku trhu, silné a slabé stránky čínské obchodní relace a daňový systém v Čínské Lidové Republice. Je zde blíže specifikována daň z příjmu fyzických osob, daň z příjmu zahraničních právnických osob, DPH, a ostatních daně, které by měly platit zahraniční podnikatelské subjekty.

V závěru práce je uveden přehled základních informačních zdrojů a internetových adres důležitých institucí, které mohou případnému zájemci pomoci k získání základních poznatků.

---

# 1. Prameny právní úpravy ochrany zahraničních investic

## 1.1 Mezinárodní právní úprava ochrany zahraničních investic – mnohostranné a dvoustranné dohody

Podle zprávy o světových investicích zpracované organizací UNCTAD<sup>1</sup> (United Nations Conference on Trade and Development), dobré ekonomické výsledky v mnoha částech světa vedly v posledních letech k výraznému nárůstu mezinárodních investic. Globální tok přímých zahraničních investic (PZI) dosáhl v roce 2006 částky 1 306 miliard USD, což oproti předchozímu roku znamenalo více než 38 % nárůst.

K tomuto nárůstu došlo ve všech třech skupinách zemí rozdělených podle národního hospodářství: v rozvinutých zemích, rozvojových zemích a zemích s tranzitivní ekonomikou (jihovýchodní Evropa a Společenství nezávislých států). Zatímco příliv PZI do rozvinutých zemí vzrostl o 45 % na hodnotu 857 miliard USD, tok do zemí s rozvojovou a tranzitivní ekonomikou dosáhl historicky nejvyšší úrovně: 379 miliard USD (21% nárůst oproti roku 2005), respektive 69 miliard USD (68% nárůst). Spojené státy se dostaly zpět na pozici země s největším přítokem PZI; za nimi následují Velká Británie a Francie. V zemích s rozvojovou a tranzitivní ekonomikou se téměř všechny regiony a subregiony těšily v roce 2006 zdravému růstu PZI. (Vyjimku tvořily regiony Oceánie, Jižní Ameriky a jižní Afriky, kde došlo k poklesu.) Z rozvojových zemí zaznamenaly největší přítok Čína, Hongkong (Čína) a Singapur. Co se týká zemí s tranzitivní ekonomikou, největší přítok byl do Ruské federace.

Zahraniční investice přináší výhody a sblíží zájmy zemí, odkud přicházejí investice a země hostitelské, které se snaží takovou investici chránit a podporovat. Přijímají mezi sebou pravidla smluvního původu, čímž na sebe berou závazky týkající se zacházení se zahraničními investicemi a jejich ochrany. Pro investorské země jsou to možnosti využít místních surovinových zdrojů a levnější pracovní síly ke snížení nákladů a proniknutí na nové trhy. Pro hostitelské země představují zahraniční investice předpoklad pro nastartování rozvoje a dosažení hospodářského růstu. Investice tak mohou přinášet výhodu všem. Jde o určitou „střední cestu“ mezi dvěma konfliktními teoriemi. Klasická ekonomická teorie jednostranně zdůrazňovala pouze výhody, které přináší zahraniční investice pro hostitelskou zemi, a

---

<sup>1</sup> Zpráva o světových investicích 2007

<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/zahranicni-investicni-prilezitosti/zprava-o-svetovych-investicich-2007/1001592/46215/>

---

z toho vyvozovala požadavek co nejvýhodnějšího režimu a ochrany investic. Naproti tomu teorie závislosti poukazovala na to, že investice jsou výhodné pro nadnárodní společnosti a vyspělé země, kde mají hlavní sídlo, ale nepřispívají k rozumnému hospodářskému rozvoji hostitelských zemí, které udržují v nerovnoprávném postavení. K překonání tohoto problému je potřeba oboustranně přijatelný právní rámec, který by chránil nejen cizí investory, ale také zájmy hostitelských států.

Právní úprava zahraničních investic tvoří jednu z hlavních oblastí mezinárodního ekonomického práva, není zde však obecný právní režim založený na mnohostranných úmluvách tvořících uzavřený komplex norem. V této oblasti existují vedle sebe pravidla různého původu, která byla postupně vytvořena na úrovni dvoustranné, regionální i univerzální. Na tvorbě a realizaci těchto pravidel se podílí řada mezinárodních hospodářských organizací – WTO<sup>2</sup>, OECD<sup>3</sup>, skupina Světové banky, atd.

V minulosti upravovaly státy svoji pozici ve věci zahraničních investic především na mnohostranné úrovni, při negociacích a zvláště v rámci univerzálních mezinárodních organizací jako OSN<sup>4</sup>. Mnohostranné úmluvy mají za cíl vytvářet obecný režim mezinárodního práva investic, podle kterého jsou ochráněni příslušníci, tzn. fyzické i právnické osoby kterékoli jiné smluvní strany.

Na dvoustranné úrovni však prosazovaly mnohé rozvojové a průmyslově vyspělé státy mnohem pragmatičtější postoje a začaly mezi sebou uzavírat dvoustranné dohody o ochraně investic. Situace se od konce 80. let minulého století dramaticky velmi posunula vzhledem k tomu, že jak rozvojové, tak i bývalé socialistické státy se čím dál více orientují na rozvoj tržního hospodářství, k čemuž potřebují příliv zahraničních investic. Dokonce i státy, které se zatím oficiálně nepřestaly hlásit k socialistickému zřízení, mají sjednány dvoustranné dohody o ochraně investic, jako např. Čínská lidová republika, Kuba, Vietnam či Laos. Na rozdíl od mnohostranných úmluv, obsahují dvoustranné dohody o ochraně a podpoře investic většinou velmi podrobné úpravy, podle které jsou chráněni investoři - občané a společnosti druhé smluvní strany.

---

<sup>2</sup> WTO - World Trade Organization (Světová obchodní organizace), Dohoda o zřízení Světové obchodní organizace byla sjednána a podepsána účastnickými státy dne 15. dubna 1994 v Marrakeši

<sup>3</sup> OECD - Organization for Economic Cooperation Development (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj), dne 14. prosince 1960 byla v Paříži podepsána Smlouva o založení Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

<sup>4</sup> OSN - United Nations Organization (Organizace spojených národů), byla založena 26. 6. 1945 na konferenci v San Francisku na základě přijetí Charty OSN

---

V současné době se úpravy mezinárodní ochrany investic nacházejí převážně v bilaterálních smlouvách, které se zpravidla nazývají dohodami o vzájemné podpoře a ochraně investic. Dohody o ochraně investic jsou reakcí na rozmach vývozu kapitálu, tedy mezinárodních investic nejen mezi vyspělými průmyslovými zeměmi, ale zejména také z těchto zemí do rozvojového světa. Jde o dohody mezi partnery, jež jsou spojeny určitými hospodářskými zájmy. Na straně hostitelských států je zahraniční kapitál potřeba pro ekonomický rozvoj, na straně soukromých investorů pak snaha o co nejvyšší právní jistotu a snížení politických rizik.

Mezi nejdůležitější obsahové součásti bilaterálních dohod o vzájemné podpoře a ochraně investic je úprava režimu zacházení se zahraničními investicemi. Zde je možné podle rozsahu závazků hostitelského státu hovořit o třech typech dohod o ochraně a podpoře investic<sup>5</sup>:

- 1) První typ je představována dvoustrannými dohodami o podpoře a ochraně investic uzavíraných především evropskými zeměmi. Proto se také hovoří o tzv. evropském modelu dvoustranných dohod. Tento typ, který je historicky starší, se vyvinul v praxi západoevropských států od 60. do 70. let 20. století, a to původně za jediným účelem, kterým bylo zajistit ochranu investic svých příslušníků v rozvojových zemích. Od 80. a zvláště 90. let minulého století však došlo k nebyvalému rozšíření počtu těchto dohod, které posléze začaly uzavírat západoevropské státy také s východními socialistickými státy ve střední a východní Evropě, ale i s mimoevropskými socialistickými či reformními státy. Tyto státy rovněž uzavírají tento typ dohod mezi sebou a dalšími, převážně rozvojovými zeměmi. Evropský model dohod o ochraně investic přestal být omezen na smluvní praxi evropských států, ale stal se jedním z nejrozšířenějších typů dvoustranných smluv ve světě vůbec. Tento typ dohod klade důraz hlavně na ochranu investic proti vyvlastnění nebo znárodnění, resp. zaručuje investorům náhradu pro tyto případy. Co se týče podpory investic a zacházení s nimi, dohody odrážejí kompromis mezi zájmy investorů z vyspělých průmyslových zemí a zájmy příjemců investic. Smluvní strany se v nich sice zavazují podporovat mezinárodní investice, avšak ponechávají hostitelským státům pravomoc kontrolovat a povolovat zřizování investic v souladu s prioritami jejich

---

<sup>5</sup> Mezinárodní dohody o ochraně investic a řešení sporů – Pavel Šturma, kapitola 3.2. Režim zacházení s mezinárodními investicemi.



---

hospodářské politiky. Smluvně založený režim zacházení se pak vztahuje až na období od zřízení investice.

- 2) Druhý typ dohod o podpoře a ochraně investic je představován tzv. dohodami amerického typu, tj. modelem z roku 1983, který od té doby USA prosazují v dvoustranných dohodách uzavíraných s jinými státy. Tyto dohody jsou charakteristické tím, že vedle vysokého standardu ochrany investic kladou důraz především na pravidla zacházení. Základní odlišnost od dohod evropského typu spočívá v tom, že tyto dohody rozšiřují princip národního zacházení jak na pre-investiční, tak i post-investiční fázi. Jinak řečeno, jde o instrumenty směřující k liberalizaci toků investic.
- 3) Jako třetí typ se označují dohody dvoustranné, ale i mnohostranné, které zavádějí tzv. nové disciplíny, tedy především stanoví zákazy různých investičních opatření spojených s obchodem a jiné. Státům tak odpadá možnost podmiňovat investice splněním specifických podmínek a přejímáním závazků ze strany budoucích investorů, kdežto investoři mohou ještě lépe využívat svým komparativních výhod. Dochází zde k propojování pravidel liberalizace obchodu s liberalizací investic. Tímto způsobem se ještě více zajišťuje zacházení s investory podle režimu.

Režim zacházení s mezinárodními investicemi a jejich ochrany představuje jádro mezinárodně-právní regulace zahraničních investic. Pravidla zacházení s investicemi tvoří soubor norem mezinárodního a vnitrostátního práva, která určují režim zahraniční investice od chvíle jejího zřízení až do okamžiku likvidace. Zacházení s investicemi závisí na vnitrostátní úpravě, každý stát v rámci výkonu své teritoriální kompetence může svým vnitrostátním právem zacházení s investicemi upravit, jde tedy o právní řád hostitelského státu, na která nemá domovský stát investora žádný vliv. tato úprava však musí být v souladu s tzv. mezinárodním standardem, hostitelský stát musí poskytnout spravedlivé a rovnoprávné zacházení vůči zahraničním investicím.

Kromě národního režimu přichází pro mezinárodní investice v úvahu jednak preferenční režim, jednak zvláštní režim. Zvýhodněné zacházení a zvláštní režim není pro zahraniční investory v zásadě zakázán, čímž se připouští lepší zacházení vůči zahraničním investicím ve srovnání s domácími investicemi. Nesmí ale jít o diskriminaci.

---

Základní principy, ustanovení a závazky vztahující se k procesu investování jsou zakotveny v systému dohod o vzájemné ochraně a podpoře investic České republiky s cca 80 partnerskými zeměmi, mezi kterými jsou např.: Francie (z roku 1990), Kanada (z roku 1990), USA (z roku 1991), Čína (z roku 1991), Korea (z roku 1992), Ruská federace (z roku 1994), Indie (z roku 1996), Tuniská republika a Vietnam (z roku 1997), Bulharsko (z roku 1999), Guatemala (z roku 2003) a další.

### **1.1.1 Bilaterální smluvní úprava ekonomických vztahů mezi ČR a ČLR:**

V ekonomických sférách, zejména oblasti hospodářské, průmyslové a technologické spolupráce, režimu ochrany investic a zabránění dvojímu zdanění, existují řada bilaterálních mezistátních smluvních dokumentů mezi ČR a ČLR<sup>6</sup>:

- Statut společné komise pro vědeckotechnickou spolupráci mezi Československou republikou a Čínskou lidovou republikou (Peking, 6. května 1952);
- Smlouva mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Čínské lidové republiky o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu (Praha, 11. června 1987, č. 41/1988 Sb.). Tato dohoda byla upravena na základě vzájemného jednání ministerstev financí obou zemí a parafována náměstkyní ministra financí ČR D. Trezziovou a čínským náměstkem ministra financí v Pekingu v březnu 2006. Čínská strana zatím není připravena k ratifikaci této dohody.
- Dohoda mezi vládou České a Slovenské federativní republiky a vládou Čínské lidové republiky o spolupráci a vzájemné pomoci v oblasti celnictví (Praha 21. července 1992);
- Dohoda mezi vládou České a Slovenské Federativní Republiky a vládou Čínské lidové republiky o podpoře a vzájemné ochraně investic (Peking, 4. prosince 1991, č. 95/1993 Sb.)<sup>7</sup>. Také tato dohoda byla přepracována a v nové podobě podepsána při návštěvě čínského premiéra Wena v prosinci 2005. 4. 7. 2006 byla Dohoda ratifikována prezidentem republiky, čímž byly na české straně splněny podmínky stanovené vnitrostátními právními předpisy pro vstup této Dohody v platnost.
- Dohoda o hospodářské spolupráci mezi vládou České republiky a vládou Čínské lidové republiky, podepsaná v Pekingu 22. dubna 2004, vstoupila v platnost 26. 10. 2004. Dohoda specifikuje oblasti oboustranného zájmu o rozvoj hospodářské

---

<sup>6</sup> Smluvní základna hospodářské a obchodní spolupráce mezi Českou republikou a Čínskou lidovou republikou <http://www.businessinfo.cz/cz/sti/cina-obchodni-a-ekonomicka-spoluprace-s-cr/7/1000539/>

---

spolupráce a zakotvuje institut Ekonomického smíšeného výboru v gesci MPO ČR a Ministerstva obchodu ČLR. S touto dohodou, resp. se zasedáními Ekonomického smíšeného výboru, který zřizuje, je počítáno jako s významným nástrojem pro konkretizaci jednotlivých projektů vzájemné spolupráce, zvláště dodávek českých investičních celků a zařízení do ČLR.

- Dohoda o hospodářské spolupráci mezi vládou České republiky a vládou Čínské lidové republiky (podepsána 22.4.2005);

### **1.1.2 Smluvní dokumenty EU**

V souvislosti se vstupem České republiky do EU byla po vzájemném souhlasu ukončena ke dni 1. května 2004 platnost bilaterální Obchodně ekonomické dohody mezi vládou České republiky a vládou Čínské lidové republiky, uzavřené v Pekingu dne 2.11.1993. Od 1. 5. 2004 se na obchodně politický režim mezi Českou republikou a Čínskou lidovou republikou vztahují všechna platná smluvní ujednání mezi Evropskou unií a Čínskou lidovou republikou. Jde zejména o:

- Dohoda o obchodní a hospodářské spolupráci mezi Evropským hospodářským společenstvím a Čínskou lidovou republikou, podepsaná 21.5.1985, v platnosti od 1.10.1985. Jedná se o rámcovou dohodu, která upravuje oblast obchodních a ekonomických vztahů a nahrazuje předešlou dohodu z 3. dubna 1975. Dohoda obsahuje doložku nejvyšších výhod.
- Dohoda o vědecké a technologické spolupráci mezi Evropským hospodářským společenstvím a vládou Čínské lidové republiky, podepsaná 22.12.1998, v platnosti od 14.12.1999. Jedná se o rámcovou dohodu, která se týká spolupráce v oblasti technologického výzkumu.
- Dohoda mezi Evropským hospodářským společenstvím a Čínskou lidovou republikou o obchodu s textilními výrobky, podepsaná 9.12.1988, v platnosti od 1.1.1989. Tato dohoda a navazující dokumenty, upravující obchod textilními výrobky, doznaly zásadní změny k 1.1.2005 v souvislosti se zrušením režimu textilních kvót v rámci WTO.
- Dohoda mezi EU a ČLR o udělení statutu „Schválená turistická destinace“ (tzv. Approved Destination Status – ADS) v platnosti od 1. 5. 2004.

---

Kromě převzetí unijních smluvních dokumentů ve vztahu s Čínou se od 1.5.2004 českých vývozců a dovozců týkají i mimořádná obchodní opatření, resp. antidumpingové nástroje, které EU aplikuje vůči ČLR, a opatření, která zavedla ČLR vůči EU zejména v oblasti chemikálií, spotřební elektroniky, jízdních kol a součástek pro jízdní kola.

## **1.2 Vnitrostátní právní úprava ochrany mezinárodních investic**

Aktuální platný systém investičních pobídek v České republice určuje zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, ve znění platném od 2. července 2007. Zákon upravuje zejména všeobecné podmínky pro poskytování investičních pobídek, postup při poskytování investičních pobídek a také výkon státní správy související s pobídkami.

Prvním krokem procesu aktivní podpory zahraničních i domácích investic bylo přijetí usnesení vlády České republiky č. 298 z roku 1998 k návrhu investičních pobídek pro investory v České republice. Tím byly stanoveny základní podmínky pro podporu vstupu investorů. Vyvrcholením celého procesu podpory investování v České republice bylo schválení zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, který nabyl účinnosti 1. května 2000. Tento zákon upravuje kompletně podmínky, postup poskytování a výkon státní správy v rámci podpory zahraničních investic.

Vedle uvedeného zákona a obecných právních předpisů jako je Ústava, Obchodní zákoník, Zákoník práce a veškeré další závazné české právní normy, navazují při realizaci pobídkového systému zejména zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmu (je určující pro daňovou pobídku) ve znění pozdějších předpisů a zákon č.9/1991 Sb. o zaměstnanosti a působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (je určující pro pobídky z oblasti pracovních a zaměstnaneckých vztahů).

Principy ochrany investic jsou garantovány právním řádem České republiky i administrativními postupy orgánů státní správy i místních samospráv:

- a) Investorem je tuzemská nebo zahraniční a fyzická nebo právnická osoba, která v České republice realizuje investici v souladu s právním řádem České republiky.
- b) Investicí se rozumí aktivum ve formě hmotného i nehmotného majetku, které je určeno k realizaci investičního projektu.

- 
- c) Zákaz diskriminace investora de iure i de facto, a to jak ve fázi realizace investice, tak ve fázi předinvestiční.
  - d) závazek národního zacházení a doložky nejvyšších výhod, tj. nejméně stejně příznivého zacházení se zahraničním investorem a jeho investicí, jaké je poskytováno domácím investorovi, a to ve všech fázích existence investice, včetně fáze před započítáním investování.
  - e) závazek spravedlivého zacházení, tj. neuplatňovat vůči investici nepřiměřená nebo diskriminační opatření. Toho se investor může dovolávat, má-li pocit, že s ním i při dodržení národního zacházení a doložky nejvyšších výhod bylo zacházeno nespravedlivě.
  - f) závazek zákazu vyvlastnění investovaného majetku, s výjimkou vyvlastnění na základě zákona.
  - g) závazek transparentnosti, který znamená zpřístupnění všech právních předpisů a dalších závazných dokumentů všem investorům bez rozdílu.
  - h) Ustanovení o vstupu a pobytu zahraničních investorů a klíčového personálu. Jejich zaměstnávání v České republice je podřízeno domácím zákonům a předpisům. Je zaručeno, že povolení k pobytu a pracovní povolení nelze odmítnout z důvodu vztahujících se k požadavkům trhu práce nebo jiným kritériím ekonomické potřeby či kvantitativním restrikcím.
  - i) Je zaručeno, že nesmí být uplatňován požadavek státní příslušnosti České republiky u řídicích pracovníků a členů řídicích orgánů společnosti investora.
  - j) Při zaměstnávání nelze ukládat podmínku státní příslušnosti a občanství, na roveň jsou postaveny všechny osoby s povoleným pobytem a pracovním povolením.
  - k) Nelze ukládat investorovi některé výkonnostní požadavky, např. exportovat určitou část produkce, dosáhnout určitý limit podílu na domácím trhu, dávat přednost tuzemským subdodávčákům a službám, podmiňovat prodej zboží v tuzemsku exportem nebo devizovými příjmy apod..
  - l) Při respektování národních předpisů i mezinárodních závazků z oblasti ochrany životního prostředí nelze snižovat příslušné domácí normy v zájmu přilákání konkrétní investice.

---

## 2. Definice pojmu a historický vývoj formování investičního prostředí v ČR a současný stav

### 2.1 Definice pojmu zahraniční investice

Investice jsou v obecné ekonomické teorii považovány za ekonomickou činnost, při níž se subjekt vzdává současné spotřeby s výhledem zvýšení produktu v budoucnosti. Hlavními formami investic jsou investice do hmotného kapitálu a nehmotné investice. Mezinárodní kapitálové toky probíhají v podobě zahraničních investic a úvěrů, zahraniční investice mohou být posuzovány jako akvizice resp. převzetí aktiv v jiné zemi.

Zahraníční investice jsou vynakládány na tzv. přímé a portfoliové investice a zahrnují jak toky veřejných institucí, tak toky soukromých firem a jednotlivců. Jak přímé, tak i portfoliové zahraniční investice mají podobu nákupu cenných papírů tj. různých forem dluhopisů a akcií. Portfoliové investice jsou většinou spojovány s vynaložením zahraničního kapitálu do krátkodobých cenných papírů (především dluhopisů), zatímco přímé zahraniční investice představují zpravidla dlouhodobější vztah, založený zejména na vlastnictví akcií.

Pro charakterizování přímé investice je možné použít definici z devizového zákona - přímou investicí se zde rozumí:

takové vynaložení peněžních prostředků nebo jiných penězi ocenitelných majetkových práv a jiných majetkových hodnot, jehož účelem je založení, nabytí nebo rozšíření trvalých ekonomických vztahů investujícího tuzemce nebo tuzemců jako osob jednajících ve shodě na podnikání v zahraničí nebo investujícího cizozemce nebo cizozemců jako osob jednajících ve shodě na podnikání v tuzemsku, a to zejména některou z těchto forem:

1. vznik nebo získání výlučného podílu na podnikání včetně jeho rozšíření,
2. účast v nově vzniklém nebo existujícím podnikání, jestliže investor vlastní nebo získá nejméně 10% podíl na základním kapitálu obchodní společnosti nebo družstva nebo nejméně 10% podíl na vlastním kapitálu společnosti nebo nejméně 10% hlasovacích práv nebo jiný podíl na podnikání společnosti,
3. další poskytnutí nebo přijetí finančních prostředků či jiných penězi ocenitelných majetkových hodnot nebo práv v rámci ekonomických vztahů založených přímou investicí,

- 
4. finanční úvěr spojený s dohodou o podílu na rozdělení zisku nebo s výkonem účinného vlivu na řízení podniku,
  5. užití zisku ze stávající přímé investice do této investice (reinvestice zisku).

Přímé zahraniční investice mají na ekonomiku hostitelského státu celou řadu pozitivních efektů, jsou významným zdrojem tvorby pracovních míst a přináší technologické i manažerské know-how, které umožňuje efektivnější fungování podniku. Pro domácí dodavatelské firmy znamená kontrakt se zahraničním investorem šanci zapojit se do globálních produkčních řetězců a získat tak přístup k dalším zakázkám. Vzhledem ke své výrazné exportní orientaci, přispívají zahraniční investice ke zlepšování platební bilance, a tím tedy ke zvyšování tempa hospodářského růstu.

K obecným podmínkám, které podporují přímé investice do ekonomiky, lze zařadit následující faktory:

- 1) makroekonomickou stabilitu země, příznivý vývoj hrubého domácího produktu, nízkou úroveň inflace, neexistenci rizikového vnitřního i vnějšího zadlužení země, stabilní vývoj měnového kurzu i příznivou relaci úrovně mezd,
- 2) nastavení základních ekonomických parametrů podnikatelského prostředí, jako jsou např. míra zdanění, celní systém a míra sociálních výdajů zaměstnanců,
- 3) velikost trhu dané země,
- 4) mezinárodní limity pro poskytování veřejné podpory,
- 5) politickou a bezpečnostní stabilitu země, její ukotvení v mezinárodních organizacích, např. členství v NATO, EU, WTO atd.,
- 6) úroveň dopravní, energetické a komunální infrastruktury, existenci a rozsah sítě, mezinárodních letišť, existenci logistických skladovacích a přepravních center,
- 7) úroveň a kapacitu odborných a vysokých škol, rekvalifikační programy v rámci státní politiky na podporu aktivní zaměstnanosti,
- 8) dlouhodobou průmyslovou tradici země, úroveň technické i manažerské kvalifikace tuzemské pracovní síly,
- 9) stabilitu podnikatelského prostředí, stabilitu, průhlednost a mezinárodní komptabilitu technických a pracovních předpisů spojených s vymahatelností práva a efektivním působením soudů i ostatní veřejné administrativy,
- 10) geografickou polohu země,

- 
- 11) transparentnost a systémovost procesů poskytování investičních pobídek ze strany státu a princip aplikování předběžné, průběžné a následné kontroly v rámci realizovaného investičního záměru.

## 2.2 Historický vývoj formování investičního prostředí v České republice

Investiční prostředí prošlo v rámci české ekonomiky v průběhu transformace národního hospodářství složitým a zároveň dynamickým vývojem. Tento proces byl součástí celkové liberalizace domácího hospodářského systému.

Liberalizační proces byl v České republice zahájen na počátku 90. let minulého století. Tento proces vytvořil jak devizově finanční, tak i obchodně právní podmínky pro aktivní zapojení zahraničního kapitálu a investic do české ekonomiky.

V procesu přílivu zahraničního kapitálu lze rozlišit dvě základní fáze, které byly ovlivněny postupem ekonomické transformace.

1. První fáze (první polovina 90. let minulého století) - v první fázi byl v České republice uskutečňován proces privatizace a restituce. V této době se zahraniční investoři soustředili na jedné straně o oživení restituovaných podniků a na straně druhé o kapitálový vstup do privatizovaných společností, především maloobchodu, velkoobchodu, zpracovatelského průmyslu a navazujících služeb. Na zakládání nových firem – dceřiných společností v České republice se v této fázi orientovala pouze část zahraničních investorů, tato forma zahraničních investic nebyla tak dominantní jako ve fázi následující.
2. Druhá fáze (od poloviny 90. let minulého století do r. 1998) – v druhé fázi došlo ke stabilizaci domácí ekonomiky, posléze nastává etapa nástupu přímých zahraničních investic. Vzhledem k tomu, že koalice vládnoucí v tomto období dávala přednost liberálnímu přístupu s minimem nových vládních zásahů do ekonomiky a nepreferovala provádění vládních stimulačních ekonomických politik, nesetkávali se v tomto období zahraniční investoři v českém investičním prostředí s ve světě obvyklými specifickými pobídkami. V této fázi dávali zahraniční investoři přednost konkurenčním zemím, mezi které ve středoevropském regionu patřily především Maďarsko a Polsko, které politiku podpory přímých zahraničních investic prováděly



od počátku 90. let. V České republice došlo k aplikaci systémové podpory a stimulace průmyslových investorů s určitým zpožděním.

3. V roce 1998 zahájila Česká republika masivní pobídkový program, který měl za úkol přilákat před vstupem země do EU více investorů (podobný program již existoval před rokem 1998 ale s velmi malou působností a byl zaměřen převážně na individuální vyjednávání s velkými investory). Program je velice štědrý z hlediska nabídek investorovi: investiční dotace, úlevy na podnikových daních, bezcelní dovoz, dotace na vytvoření nového pracovního místa atd.

<b>Příliv přímých zahraničních investic v letech 1998 - 2004 (v mil. USD)</b>							
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
<b>Zpracovatelský průmysl</b>	1284	2008	2050	1653	1001	2615	2144
<b>Odvětví bez zpracovatelského průmyslu</b>	2172	4049	3182	4,451	7,949	-456	1,868
<b>Celkem</b>	<b>3,596</b>	<b>3,596</b>	<b>3,596</b>	<b>3,596</b>	<b>3,596</b>	<b>3,596</b>	<b>3,596</b>

*Pramen: ČNB*

Jedním ze základních cílů systémové podpory a ochrany investorů v České republice je podpořit příliv kapitálu do špičkových technologií, a posílit tak konkurenceschopnost domácího průmyslu. Tento systém je nastaven, aby silněji stimuloval investiční proces a zejména tvorbu nových pracovních míst právě v nejvíce strukturálně postižených regionech, kterými jsou zejména oblast i severozápadních Čech a severní Moravy, které dlouhodobě tvořily základnu domácí těžby energetických zdrojů a navazujících kapacit těžkého průmyslu, a méně v regionech s nejnižší nezaměstnaností.

Z hlediska hodnocení kvality podnikatelsko-investičního prostředí je nutno říci, že zahraniční investoři, kteří přicházejí na český trh, se mnohdy setkávají s řadou nepříjemných překvapení a zklamání. Těmto překvapením lze však předejít tím, pokud se investoři již na začátku přípravy své investice spojí se specializovanou firmou nebo se státními orgány ČR, které jsou profesionální a na českém trhu etablované, a pokud se včas seznámí se všemi odlišnostmi, které mohou realizaci jejich investičních záměrů ovlivnit. Díky tomu mohou podstatně lépe nastavit své obchodní záměry a vyvarovat se nepříjemných překvapení, ať již při veřejnoprávním projednávání záměru realizace, při vlastní realizaci či dokonce v samém závěru realizace, tj. při uvádění investice do provozu.

---

### 2.3. Současný stav

Podle průzkumu společnosti Ernst & Young z července roku 2007 se Česká republika opět udržela mezi deseti nejatraktivnějšími zeměmi světa pro přímé zahraniční investice. Česká republika dokázala přilákat 3,2 % všech projektů realizovaných v Evropě.

Do České republiky proudí nejvíce projektů z Německa, USA a Japonska. V evropském srovnání je Česko na žebříčku zvažovaných budoucích projektů umístěno na 3. místě.

Z průzkumu vyplývá, že nejvíce investic směřuje do vývoje softwaru, ekonomických služeb, elektroniky, strojírenství a do automobilového průmyslu.

Přesto, že Česko patří k zemím, které v příštích letech čeká příliv přímých zahraničních investic, existují i nadále některé problémy, které brání ještě širšímu uplatnění přímých zahraničních investic. Za nejvýznamnější a často se opakující, se považují problémy v oblasti lidských zdrojů - zejména nedostatek absolventů technických škol, malá připravenost absolventů škol na konkrétní požadavky trhu práce a nízká jazyková vybavenost. Trnem v oku zahraničních investorů je rovněž nepružná vízová politika ČR, která podle nich nezohledňuje jejich přínos pro českou ekonomiku.

---

### **3. Ochrana zahraničních investic – investiční pobídky**

Je nepochybné, že zahraniční investoři investují své prostředky pouze v těch zemích, kde nacházejí prostředí, jež je pro ně transparentní, jednoduché a pružně reaguje na jejich potřeby. Volí ty země, které jim umožní velmi rychle realizovat investiční záměry, v nichž naleznou dostatečně kvalifikovanou pracovní sílu a možnost nákupu produktů a služeb nezbytných pro jejich činnosti.

Česká republika jako „srdce Evropy“ disponuje řadou známých ekonomických výhod, jako je výhodná geograficko-dopravní poloha uprostřed Evropy a tradičně velmi dobře kvalifikovaná a přitom relativně levná pracovní síla. K těmto výhodám lze dále přičíst stabilní politicko legislativní prostředí, obecné kulturní prostředí a vybavení sítěmi, především dopravními. Z tohoto pohledu považují zahraniční investoři Českou republiku za velmi atraktivní teritorium.

#### **3.1. Investiční pobídky**

Vytváření podmínek pro formování příznivého podnikatelsko-investičního prostředí je jednou z priorit, které každý hostitelský stát věnuje zvýšenou pozornost.

Poskytování investičních pobídek investorům začalo na základě usnesení vlády č. 298 z 29. dubna 1998. V tomto předzákonném režimu musel být každý investiční projekt schválen samostatným usnesením vlády. Schvalování investičních pobídek v předzákonném režimu bylo ukončeno k 30. dubnu 2000. V tomto režimu byly uděleny pobídky ve formě: bezúročné půjčky na zřízení nových pracovních míst, bezúročné půjčky na školení nebo rekvalifikaci zaměstnanců, účelové dotace na platbu daně z příjmů právnických osob atd. Vyvrcholením snahy o ucelený systém investičních pobídek bylo schválení Zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách. Tento zákon nabyl účinnosti dne 1. května 2000. Zákon o investičních pobídkách byl novelizován (Zákon č. 453/2001 Sb.) a tato novela nabyla účinnosti 30. ledna 2002. Druhá novela zákona o investičních pobídkách č. 19/2004 Sb. nabyla účinnosti vstupem České republiky do Evropské unie. Novelou se provádí dílčí změny v systému investičních pobídek, které jsou vyvolány vstupem České republiky do Evropské unie a jsou nezbytné s ohledem na přenos kompetencí v oblasti veřejné podpory z Úřadu pro

---

ochranu hospodářské soutěže na Evropskou komisi. Dne 1. 1. 2007 nabyla účinnosti nová pravidla, jimiž se Evropská komise řídí při posuzování slučitelnosti individuálních regionálních podpor a národních programů regionálních podpor s vnitřním trhem. Jedná se o Pokyny k regionální podpoře na období let 2007 – 2013 a Nařízení Komise č. 1628/2006 z 24. 10. 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na vnitrostátní regionální investiční podporu.

System investičních pobídek vytváří významný předpoklad ke zvýšení přílivu zahraničních investic do České republiky v oblasti investic do zpracovatelského průmyslu. Celý systém investičních pobídek se skládá z několika částí. Kromě samotných investičních pobídek stanovených zákonem, patří do systému ještě tři doprovodné programy, a to:

- Program podpory subdodavatelů,
- Program podpory rozvoje průmyslových zón
- Rámcový program pro podporu technologických center a center strategických služeb.

Cílem zavedení systému byla motivace zahraničních investorů k investicím do technologicky vyspělejších oborů zpracovatelského průmyslu v České republice, systém sleduje též vznik nových přímých pracovních míst (zvláště citlivá je otázka v regionech s vyšší mírou nezaměstnanosti, kde investoři mohou sehrát významnou roli stabilizace sociálně-ekonomického prostředí). V souvislosti s vytvářením přímých pracovních míst existuje ještě efekt vytváření nepřímých pracovních míst. Zkušenosti z ČR a ze zahraničí ukazují, že jedno nové přímé pracovní místo z nově vzniklé investice znamená vznik minimálně jednoho až 1,5 pracovních míst nepřímých, tzn. vyvolaných.

Rozhodujícím resortem, který se zabývá zlepšováním podnikatelských a investičních podmínek a zvýšením konkurenceschopnosti českých výrobků je Ministerstvo průmyslu a obchodu. K podpoře zahraničních investičních projektů byla v listopadu roku 1992 založena ministrem průmyslu a obchodu Česká agentura pro zahraniční investice – CzechInvest. Hlavním úkolem této agentury je poskytnutí kompletních informací o podnikatelském prostředí v České republice, agentura dále poskytuje asistenci zahraničním investorům při hledání vhodné nemovitosti a lokality pro investici u nás a taktéž pomáhají s vyhledáním dodavatelů a partnerů pro společné podnikání. CzechInvest je v současnosti jediným subjektem v České republice, u kterého lze registrovat žádosti o investiční pobídky.

---

V prvním období existence byla činnost Czechinvestu zaměřena na poskytování základních marketingových informací investorům a studium investičního prostředí v zahraničí. Czechinvest zejména udržoval trvalý kontakt s významnými zahraničními investory, zpracovával analýzy z domácí subdodavatelské základny. Postupem času formulovala agentura spolu s „mateřským“ resortem průmyslu a obchodu a za účasti Ministerstva financí a Ministerstva práce a sociálních věcí i dalších resortů a institucí pobídky pro investora využitelné v českém investičním prostředí.

### **3.1.1. Druhy investičních pobídek**

Aktuální platný systém investičních pobídek v ČR upravuje Zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, ve znění platném od 2. července 2007 (zákon o investičních pobídkách) a některé další zákony. Zákon zejména upravuje všeobecné podmínky pro poskytování investičních pobídek, postup při poskytování investičních pobídek a také výkon státní správy související s pobídkami. Investičními pobídkami se ve smyslu uvedených zákonů rozumí:

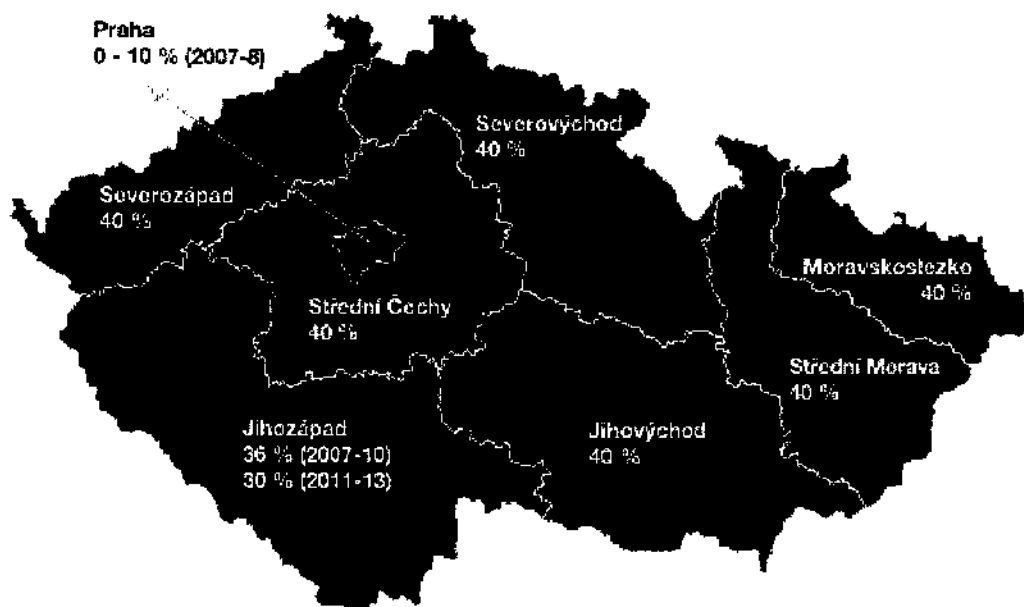
#### **a) Slevy na daních z příjmu právnických osob**

Sleva na daních se poskytuje po dobu 10-ti let pro nově založené společnosti nebo pro již existující právnické osoby. Jde o základní a rozhodující pobídku, která je nejvíce využívána. Je poskytována v souladu s §35a a §35b Zákona o daních z příjmu. Její posouzení a vlastní doporučení k realizaci spadá Ministerstvu financí a kontrola místně příslušným finančním úřadům.

Sleva na dani je poskytována maximálně do výše stropu veřejné podpory po odečtení hmotné podpory na vytváření nových pracovních míst a rozdílu tržní a kupní ceny pozemku.

Veřejnou podporou se rozumí daňová pobídka, hmotná podpora na nová pracovní místa a v případě převodu pozemku za zvýhodněnou cenu je veřejnou podporou rozdíl mezi kupní cenou a tržní cenou pozemku (hmotná podpora na školení a rekvalifikaci se do maximální výše veřejné podpory nezapočítává a má svoji vlastní maximální výši).

Míra veřejné podpory je vyjádřena v procentech z celkových skutečně vynaložených uznatelných nákladů.



Mapa veřejné podpory v ČR stanovené nařízením vlády č. 596/2006 Sb. ze dne 12. prosince 2006<sup>8</sup>

Poplatník, kterému byl poskytnut příslib investiční pobídky a který zahájí podnikání na základě zákona o investičních pobídkách, může požádat o uplatnění slevy ve výši 31% u příslušného finančního úřadu formou předložení daňového přiznání. Jde-li o poplatníka daně z příjmu fyzických osob, požádá o slevu z výše daně vypočtené podle §16 odst. 1 z dílčího základu daně (§7 zákona č. 586/1992 Sb. v platném znění).

Pro udělení daňové pobídky musí žadatel splnit řadu specifických podmínek. K nejdůležitějším z nich patří nutnost využití v nejvyšší možné míře všech ustanovení zákona č. 586/1992 Sb. ke snížení základu daně (např. daňových odpisů podle §26-33, opravných položek k pohledávkám, odpočtu daňové ztráty, atd.). Žadatel dále musí prokázat, že je u hmotného majetku prvním vlastníkem na území ČR kromě nemovitosti, dále musí prokázat, že v období rozhodném pro uplatňování slevy nebude zrušen a nebude vůči němu zahájeno konkurzní řízení anebo se s ním nesloučí jiný subjekt. Zároveň nezvýší základ pro výpočet slevy obchodními operacemi s obchodně nebo personálně propojenými nebo blízkými osobami.

<sup>8</sup> Maximální míra veřejné podpory - <http://www.czechinvest.org/investicni-pobidky>

---

Slevu může žadatel poprvé uplatnit ve zdaňovacím období, ve kterém nabylo kolaudační rozhodnutí právní moc nebo kdy byl vydán souhlas stavebního odboru se zahájením zkušebního provozu. Nejpozději ji však může uplatnit do tří let od vydání příslibu.

U poplatníka – investora, který rozšiřuje výrobu, tzn. uplatňuje slevu na pětileté období, je výpočet slevy na dani proveden na základě porovnání celkové výše daně za zdaňovací období, za které bude sleva uplatněna a částce daně za jedno ze dvou zdaňovacích období bezprostředně předcházejících zdaňovacímu období, za které žadatel poprvé požaduje uplatnit slevu. Všechny ostatní specifické podmínky jsou obdobné jako u desetileté slevy.

Pokud žadatel v určitém období překračuje povolenou míru veřejné podpory, jako první se krátí, a to průběžně, právě daňová pobídka. Pokud ani to nestačí, krátí se ostatní pobídky až po uplynutí pětileté lhůty poskytování daňové pobídky.

#### **b) Hmotná podpora vytváření nových pracovních míst a hmotná podpora rekvalifikace zaměstnanců**

Tyto pobídky jsou investorům poskytovány Ministerstvem práce a sociálních věcí na základě zákona č. 9/1991 Sb. o zaměstnanosti a působnosti orgánů ČR na úseku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

Jako základní podmínky pro kvalifikaci jsou:

- projekt zavedení nové výroby či poskytování specifických služeb (center zákaznické podpory a center sdílených služeb) nebo rozšíření stávající výroby či rozšíření poskytování stávajících specifických služeb
- alokace projektu v regionu, ve kterém průměrná míra nezaměstnanosti je nebo v průběhu posledního roku byla o 50% vyšší než je průměrná míra nezaměstnanosti v ČR.
- minimální investice do dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (vyjma leasingu) ve výši 10 mil. Kč
- minimální financování z vlastního kapitálu ve výši 5 mil. Kč
- vytvoření minimálně 10-ti nových pracovních míst
- splnění výše uvedených podmínek do 3 let od data uzavření dohody o udělení podpory

---

Kromě shora uvedených podmínek je ke zjištění hmotné podpory potřeba splnit následující podmínky:

- příjemce nezahájí práce na projektu před Rozhodným dnem, což je den žadatele uvedený v registračním listu Projektu vydaném CzechInvestem nebo den doručení závazného příslibu Žadateli ze strany poskytovatele.
- příjemce podpory zachová investici a počet nově vytvořených pracovních míst po dobu nejméně 3 let od splnění podmínek pro udělení podpory, zároveň Příjemce musí na konci tohoto období prokázat, že vytvořil, obsadil a udržel takový počet nově vytvořených pracovních míst, na který mu byla poskytnuta finanční podpora
- příjemce pobídek bude prvním vlastníkem dlouhodobého hmotného majetku (např. strojů) v České republice, s výjimkou nemovitostí
- výroba bude šetrná k životnímu prostředí

Hmotná podpora vytváření nových pracovních míst je účelově určená k úhradě nákladů souvisejících s podnikatelskou činností, vynaložených investorem v souvislosti s Projektem. Jedná se o úhradu mzdových nákladů, včetně povinných odvodů zaměstnavatele na všeobecné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti zaměstnanců zaměstnaných na nově vytvořených pracovních místech, dále k nákupu materiálu, zboží, energie a ostatních neskladovatelných dodávek a služeb koupených Příjemcem od podnikatelských subjektů se sídlem nebo bydlištěm na území České republiky. Maximální výše podpory je 200 tis. Kč na jedno pracovní místo.

Finanční podpora na rekvalifikaci nebo školení zaměstnanců může být poskytnuta max. ve výši 35% ze skutečně vynaložených uznatelných nákladů na rekvalifikaci nebo školení zaměstnanců, maximálně však do výše 30 000 Kč na jedno nově vytvořené pracovní místo. Hmotná podpora pro rekvalifikace je účelově určená a lze ji proto použít pouze na účel rekvalifikace. Celkovou výši nákladů na rekvalifikaci, kterou vynakládá investor na jednoho pracovníka, posuzuje již v procesu žádosti o pobídky přímo MPSV. Tato pobídka má jednoznačně regionální zaměření a investor, který investuje v oblasti státu s menší než průměrnou mírou nezaměstnanosti, nemá na pobídku nárok.

Pobídky z této oblasti se v podstatě poskytují předem jako určitá záloha, a to ihned po obdržení Rozhodnutí o příslibu. Zájemce, který příslib obdrží, může bez prodlení požádat



---

Ministerstvo práce a sociálních věcí o podepsání dohody o poskytnutí hmotné podpory na obě formy pobídek, které tento resort poskytuje. Po podepsání dohody mezi MPSV a investorem, převede MPSV příslušné částky na účet zájemce, a to podle splátkového kalendáře, předem stanoveného v rámci Rozhodnutí o příslibu investičních pobídek. Konečným příjemcem této podpory je česká pracovní síla, která má prakticky ihned možnost být zaměstnána a zvyšovat svoji kvalifikaci. Efekt této pobídky je tudíž bezprostřední.

**c) Převod technicky vybaveného území za zvýhodněnou cenu**

Jedná se o pobídku, která je úzce spojena s podprogramem podpory budování průmyslových zón a je poskytována vesměs místní samosprávou (zejména obcemi, které po vybudování sítí poskytnou toto území investorovi za cenu výhodnější než tržní, mnohdy za tzv. symbolickou cenu; hodnota této pobídky se však také započítává do sumy tzv. míry veřejné podpory).

**d) Převod pozemků evidovaných v katastru nemovitostí (jako např. zemědělské pozemky) a převod ostatních pozemků, a to za ceny zjištěné podle zvláštního právního předpisu (§ 11 zákona o oceňování majetku) účinného ke dni uzavření smlouvy o převodu. Zvláštní zákony omezující převody pozemků ve vlastnictví České republiky tím nejsou dotčeny – určující je v tomto druhu pobídky Pozemkový fond České republiky.**

**Průmyslová zóna**

Jedním ze základních podmínek pro umožnění a akcelerování vstupu přímých zahraničních investic do země je vhodné území a prostor pro budování závodů zahraničních investorů. V podstatě žádný zahraniční investor nepůjde do nevybaveného území a nebude si základní „sítování“ zabezpečovat vlastními silami, je vždy potřeba vybavené území pro jednotlivé investory připravit.

Od roku 1998 do konce roku 2005 bylo podpořeno 92 průmyslových zón, ve kterých vzniklo přes 350 nových podniků, a které zde zaměstnaly dohromady více než 50 tisíc lidí. O úspěchu tohoto programu svědčí také skutečnost, že většina podpořených průmyslových zón je již plně obsazena investory. Dle pravidelné statistiky obsazenosti zón podpořených ze státního rozpočtu jsou tyto plochy v průměru obsazeny ze 78 %.

---

Podpora je poskytována formou přímých dotací, návratných finančních výpomocí a formou bezúplatných či zvýhodněných převodů státního majetku. Program přispívá ke zvyšování konkurenceschopnosti investičního prostředí zejména v hospodářsky slabých či strukturálně postižených regionech, a také k vytváření předpokladů pro vznik nových pracovních míst, zejména prostřednictvím regenerace nevyužívaných nemovitostí k zajištění trvale udržitelného rozvoje v ČR (tzv. brownfieldů).

### **Brownfieldy**

Brownfieldy se rozumí nemovitosti (pozemky, objekty, areály), které nejsou efektivně využívány. Jsou to pozůstatky průmyslové, zemědělské, rezidenční či jiné aktivity, které jsou zanedbané a opuštěné, ale představují ekonomický zdroj a podnikatelskou příležitost, kterou je potřeba využít.

V roce 2005 byla zahájena Vyhledávací studie pro lokalizaci brownfieldů, která byla ukončena v polovině roku 2007. Tato studie vytvořila ucelený přehled brownfieldů v celé České republice, přičemž z databáze vytvořené v rámci této studie, budou moci být vybírány projekty pro regeneraci a rozvíjení dalších investičních příležitostí pro investory. Regenerace brownfieldů zajišťují rychlou a efektivní realizaci projektů, socioekonomický rozvoj postižených regionů a tudíž vedou k zabránění vzniku dalších brownfieldů.

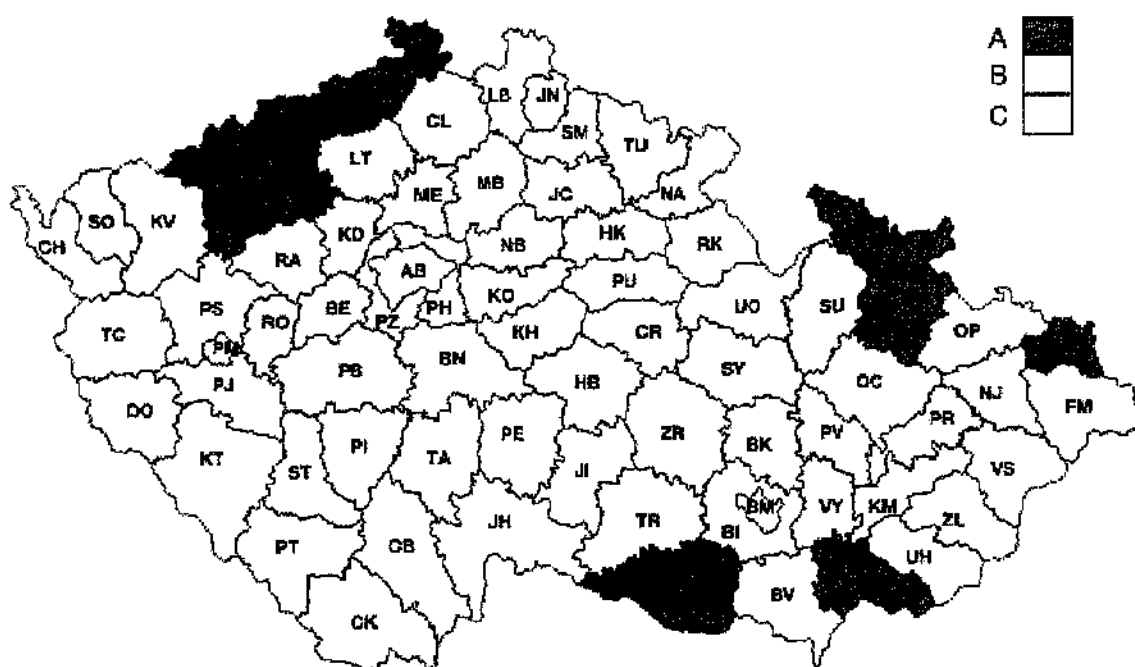
#### **3.1.2. Podmínky pro udělení investičních pobídek**

K udělení investičních pobídek jsou rozhodující tzv. všeobecné podmínky, které musí příslušný investor neboli žadatel o investiční pobídky splnit, aby mohl být zařazen do procesu jejich poskytnutí. Základními všeobecnými podmínkami jsou především:

1. investice musí být realizována v odvětví zpracovatelského průmyslu, a to buď v jednom z high-tech odvětví, nebo v rámci jiného odvětví za předpokladu, že 50% ceny výrobní linky budou tvořit náklady na pořízení strojního zařízení uvedeného ve vládou schváleném seznamu vyspělého strojního zařízení. Uvedená podmínka je jistým kompromisem, který připouští i další obory zpracovatelského průmyslu a rozšiřuje tím škálu možností využití pobídkového systému. Zákon rovněž stanoví, že zpracovatelským průmyslem se nerozumí dobývání nerostných surovin, výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody, stavebnictví, opravy motorových vozidel, obchod a ostatní služby. Tyto obory jsou z pobídkového systému zcela vyloučeny.

2. investice musí být použita na pořízení nového výrobního závodu, na rozšíření či modernizaci stávajícího závodu nebo na rozšíření či modernizaci stávajícího závodu za účelem nové výroby. Tato podmínka zamezuje tomu, aby byly podporovány takové investice, které jsou pouhým technologickým vylepšením stávající výroby.
3. 40% z pořízeného dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku musí být tvořeno strojním zařízením. Tato podmínka zamezuje např. převaze stavebních investic v rámci celkové výše investice, k čemuž může při realizaci investice teoreticky dojít.
4. investice musí být minimálně ve výši:
  - 200 milionů Kč (C)
  - v oblastech s mírou nezaměstnanosti nejméně o 25 % vyšší než je průměrná míra nezaměstnanosti ČR je tento požadavek snižen na 150 milionů Kč (B)
  - v oblastech s mírou nezaměstnanosti nejméně o 50 % vyšší než je průměrná míra nezaměstnanosti ČR je limit investice snižen na 100 mil. Kč (A)

přičemž 25% (A), 30% (B) a 50% (C) minimální výše investice musí být kryta vlastním kapitálem investora. Tato podmínka zamezuje využití pouze zápůjčního kapitálu, což by mohlo vést k podobnému negativnímu efektu jako v mnoha případech spojených s privatizací, akvizicí a fúzemi. Investice, které jsou nejméně ve výši 100 milionů Kč nebo investice ve výši 50 mil. Kč v případě umístění investice v regionu s vysokou nezaměstnaností, musí být kryty z vlastního jmění.



- 
- investice i zvažovaná výroba musí vyhovovat všem českým legislativním požadavkům na ochranu životního prostředí. Na plnění těchto podmínek dohlíží Ministerstvo životního prostředí a samozřejmě místně příslušné ekologické instituty místní samosprávy.

Investiční pobídky může získat pouze česká právnická, případně fyzická osoba. Zahraniční investor zakládá dceřinou právnickou osobu dle českého právního řádu (nepřípustná je akvizice, tzn. nákup již vzniklé, neboli tzv. „prázdné“ společnosti). V nově založené právnické osobě musí mít investor stoprocentní majetkovou účast a musí prokázat, že tato společnost byla založena v souvislosti s přijetím nabídky na poskytnutí investičních pobídek. To, že byla společnost založena v souvislosti s přijetím nabídky neznamena, že je nutné společnost zakládat až po přijetí nabídky. Je obvyklé, že společnost je založena i před podáním záměru získat investiční pobídky za podmínky, že společnost do doby podání záměru nevykazuje žádné aktivity (kontroluje se předložením účetních dokumentů a účetní závěrkou ověřenou auditorem).

### **3.1.3. Proces udělení investičních pobídek**

Celý proces udělení investiční pobídek probíhá v rámci správního řízení a podléhá tudíž platné české legislativě v této oblasti. Žádost o investiční pobídky se podává Ministerstvu průmyslu a obchodu prostřednictvím agentury CzechInvest, která vypracuje posudek na předložený investiční projekt. Po posouzení veškerých všeobecných i zvláštních podmínek, v jejichž rámci pobídky Ministerstvo financí, Ministerstvo práce a sociálních věcí a Ministerstvo životního prostředí posuzují, je buď Ministerstvem průmyslu a obchodu vydáno „Rozhodnutí o zamítnutí“ nebo je vydána „Nabídka na poskytnutí investičních pobídek“. Tato nabídka je opět prostřednictvím CzechInvestu předána zájemci o pobídky. Celý tento proces trvá v „prvním kole“ obvykle šest měsíců a je pro potenciální povolení investičních pobídek v podstatě rozhodující. O „Příslib o investiční pobídky“ žádá zájemce prostřednictvím CzechInvestu Ministerstvo průmyslu a obchodu nejpozději do šesti měsíců od obdržení „Nabídky“. Poté nastává tzv. druhé kolo schvalovacího řízení, ve kterém se žádost o příslib opět posuzuje zmíněnými orgány státní správy. Celý schvalovací proces vrcholí „Rozhodnutím o příslibu investičních pobídek“, který jako správní akt podepisuje ministr průmyslu a obchodu. Toto rozhodnutí odešle Ministerstvo průmyslu a obchodu zájemci do třiceti dnů od obdržení žádosti.

---

Velmi důležitou součástí procesu schvalování pobídky je Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS)<sup>9</sup>. Tento orgán posuzuje a povoluje maximální míru intenzity veřejné podpory. Celková výše investičních pobídek je omezena jednak procentuálně ve vztahu k celkové hodnotě investice, a zároveň absolutní částkou, vypočítanou jako procento z celkové hodnoty investice uvedené v záměru. Celkovou hodnotou investice se pak míní náklady vhodné na poskytnutí podpory, kterými jsou náklady na pořízení pozemků a přípravy stavenišť, náklady na pořízení budov a strojů, včetně jejich instalace. K těmto nákladům lze připočítat i některé náklady na pořízení nehmotných aktiv jako jsou např. licence, patenty či software. Tyto nehmotné náklady však mohou činit maximálně 25% nákladů vhodných na poskytnutí podpory. Celkovou výši investičních pobídek stanovuje ÚOHS v souladu se zákonem o veřejné podpoře pro každý investiční projekt individuálně. Stanovení míry veřejné podpory pak vydává jako své Rozhodnutí vůči Ministerstvu průmyslu a obchodu. Pravidla pro stanovení míry intenzity veřejné podpory se řídí směrnicemi Evropské komise, v souladu s povinnostmi ČR vyplývajícími z článku 64 Evropské dohody mezi EU a Českou republikou. V systému investičních pobídek hraje ÚOHS roli jakési vnitřní kontroly míry intenzity podpory. Pro ČR je určena míra intenzity veřejné podpory ve výši maximálně 50% výše investice. V praxi to znamená, že pobídky jsou limitovány právě touto hranicí (výjimkou jsou investice do tzv. citlivých oborů, např. do automobilového průmyslu, kde je povolovaná míra veřejných podpor podstatně nižší – cca do 15%).

Jednotlivé kroky procesu schvalování a udělování pobídek probíhají v rámci správního řízení v několika rovinách, vzájemně se prolínají a navazují na sebe.

#### **3.1.4. Kontrola plnění podmínek pro udělení investiční pobídky a postupů investora**

Důležitou a současně nedílnou součástí v procesu realizace investice je kontrola plnění podmínek a postupů investora. Tuto kontrolu provádí Ministerstvo průmyslu a obchodu, kontrolu specifických podmínek u jednotlivých druhů pobídek však provádějí příslušné orgány státní správy. Znamená to, že daňové pobídky kontroluje Ministerstvo financí a místně příslušné finanční úřady, kontrolou pobídek z oblasti tvorby pracovních míst a rekvalifikace se naopak zabývá Ministerstvo práce a sociálních věcí a místně příslušné Úřady práce a pobídky z oblasti převodů a prodeje pozemků monitorují orgány místní samosprávy a Pozemkový fond České republiky. Kromě toho jsou investoři kontrolováni z hlediska obecně platné finanční kontroly účetnictví, pracovně-právních vztahů, apod. V případě neplnění

---

<sup>9</sup> ÚOHS - Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, od roku 1991 dohlíží nad dodržováním pravidel korektní hospodářské soutěže český antimonopolní úřad

---

některých základních podmínek, a to jak obecných tak specifických, jsou pobídky odňaty, resp. investiční pobídky nebudou v daném případě uplatněny.

---

## 4. Čínské investice v České republice

### 4.1 Obecná charakteristika

Čínská vláda v posledních letech intenzivně usiluje o globální prosazování čínských firem a domácích čínských značek v zahraničí. V souvislosti s posilováním čínské ekonomiky má Čína zájem nejen na přílivu zahraničních investic, ale také na pronikání úspěšných čínských firem na zahraniční trhy v podobě přímých zahraničních investic. Čínská centrální vláda se spolu s provinčními vládami snaží motivovat čínské firmy k rozvoji podnikatelských aktivit v zahraničí. Za tímto účelem bylo v roce 2004 čínským Ministerstvem obchodu vydáno nařízení, které zjednodušuje schvalovací proceduru pro čínské investice v zahraničí. Ty se od té doby dostaly do nové éry a prožívají dynamický růst.

Celkové čínské investice v zahraničí dosáhly za rok 2006 výše 16,1 mld. USD, tj. o 31% více než v předchozím roce. Nejvíce čínských investic směřuje do informačního, telekomunikačního, důlního a zpracovatelského průmyslu.

Evropská unie se jako největší čínský obchodní partner, stala v této souvislosti středem pozornosti čínských firem, které si začínají více všímat investičních možností v jejích nových členských zemích. Mezi ně patří např. Slovensko a Polsko a zvyšuje se rovněž zájem o Českou republiku.

Pokud jde o komoditní strukturu čínských dovozů do České republiky, dominuje dovoz počítačových a elektrotechnických komponentů. Velká část těchto výrobků je po zpracování dále vyvážena na vyspělé trhy, především do zemí EU. Pouze malou část dovozu tvoří textilní a obuvní výrobky.

### 4.2 Nejvýznamější čínské investice v Čechách

Mezi nejvýznamnější čínské investory v České republice patří:

#### 4.2.1 Sichuan Changhong a.s.

Sichuan Changhong a.s. je jedním z největších čínských výrobců spotřební elektroniky. Mezi jeho výrobky patří televize, klimatizace, chladničky, pračky, digitální satelitní přijímače, baterie, audio a video výrobky, bezpečnostní zařízení, digitální výrobky a

---

malé domácí spotřebiče. Firma celosvětově zaměstnává více než 30 tisíc lidí a její obrat činil v roce 2006 výše 2,2 miliardy dolarů. V posledních 15-ti letech je Changhong největším výrobcem televizí na čínském trhu, přičemž v současné době je čtvrtina televizorů v Číně vyrobena právě firmou Changhong. Výrobky a služby Changhongu jsou k dostání ve více než 100 zemích na světě. Průmyslovou zónu Nymburka, ve které je umístěn výrobní závod této společnosti, si investor vybral díky dobré geografické poloze, výhodné dopravní návaznosti, připravené infrastruktuře průmyslové zóny a vysoké nezaměstnanosti, se kterou se okres potýká. Na Nymbursku je nezaměstnanost 8,1 %. Většina lidí, kteří jsou bez práce, má kvalifikaci v průmyslu, stavebnictví či dopravě, problém najít zaměstnání mají ale i lidé pracující v zemědělství a lesnictví. Changhong nabízí Nymburskému okresu možnost vytvoření až 300 pracovních míst, což znamená výrazné rozšíření pracovních příležitostí v tomto okrese a také větší možnosti pro rekvalifikaci. ChangHong Europe Electric s.r.o. představuje dosud největší čínskou investici v České republice a pro společnost taktéž největší zahraniční investici od založení v roce 1958. Celková investice zde dosáhla 15 mil. USD, což je zhruba 315 mil. korun. Společnost má v úmyslu strategicky proniknout na evropský trh, a tak se výrobní závod v Nymburce stává vzhledem k evropským zákazníkům Changhongu důležitým bodem. Výrobní závod Changhong Europe Electric s.r.o. oficiálně zahájil výrobu LCD televizí, plazmových televizí a CRT (klasických) televizí v březnu roku 2007. Závod již začal od minulého měsíce dodávat televize na tuzemský trh a plánuje produkovat ročně okolo jednoho milionu televizí. Do budoucna zde čínský investor plánuje vybudovat další haly a rozšířit výrobu i na další sortiment jako jsou počítače, chladničky, mobilní telefony nebo klimatizace.

#### **4.2.2 SHANGHAI MALING AQUARIUS s.r.o.**

Druhým největším čínským investorem v České republice je firma SHANGHAI MALING AQUARIUS Co., Ltd. Tato společnost začala koncem června roku 2006 v Hrobčicích u Bíliny v areálu bývalé traktorové stanice s výstavbou závodu na výrobu masových konzerv za 220 mil. korun. Společnost vyrábí a prodává konzervované potraviny již od 30. let 20. století. Produkty pod značkou Maling (např. Luncheon meat, šunka a ovocné konzervy) jsou celosvětově velmi oblíbenými a prodávanými výrobky. Shanghai Maling se snaží zaměřit na trhy s velkým potenciálem odbytu, tj. do zemí EU a do Severní Ameriky, kde je kupní síla obyvatel stejně vysoká jako poptávka po kvalitních masových produktech. Z těchto důvodů se společnost rozhodla vybudovat moderní výrobní závod v České republice. Po spuštění výroby, které je plánováno na konec roku 2007, zde bude vytvořeno přes 100



---

pracovních míst a v následujících letech dalších až 200 pracovních míst. V prvním roce provozu by měl závod vyrobit tři až čtyři tisíce tun masových výrobků, v dalších letech pak okolo deseti tisíc tun. Hlavními produkty tohoto závodu budou masové konzervy. Produkty budou vyráběny především z českých surovin. Na českém trhu zůstane zhruba 10-15 % celkové produkce, zatímco ostatní část (85 - 90%) bude směřovat na spotřebitelské trhy v zemích Evropské unie a do USA.

## 5. České investice v Čínské lidové republice

### 5.1. Charakteristika trhu

Globální význam Číny, jako vznikající velmoci, spočívá nejen v její geopolitické pozici, ale především v rostoucí síle její ekonomiky, která zaznamenává dlouhodobý roční růst HDP přes 9 % (od roku 2003). Čína se velmi dynamicky vyvíjí i při realizaci úsporných opatření zejména ve spotřebě energií a surovin, což souvisí mj. s celkovou restrukturalizací a modernizací průmyslu. Ve výši vytvořeného HDP se Čína již dostala na 4. světovou příčku, odhaduje se, že v roce 2007 Čína dosáhne HDP ve výši téměř 3,14 bil. USD,

Rok	Hrubý domácí produkt /bil. USD	Nárůst HDP oproti předchozího roku v %
2000	1,197	8,0%
2001	1,287	7,3%
2002	1,237	8,4%
2003	1,406	9,3%
2004	1,649	9,5%
2005	2,279	9,9%
2006	2,688	10,7%
2007 3. čtvrtletí	2,219	11,5%

*Pramen: Čínský Národní statistický úřad*

V důsledku rychlého ekonomického rozvoje se stala Čína jedním z hlavních obchodních partnerů prakticky všech zemí světa. Od konce r. 2001 je ČLR členem WTO a přes dosud značný stupeň ochrany vnitřního trhu se jedná o teritorium s obrovským obchodním potenciálem, které se stalo cílovým trhem řady silných světových firem.

#### Vývoj zahraničního obchodu v mil. USD

Rok	Obrat	Export	Import	Saldo
2006	1 760 686	969 073	791 614	177 459
2005	1 421 906	761 999	660 118	101 881

### Vývoj zahraničního obchodu v mil. USD

Rok	Obrat	Export	Import	Saldo
2004	1 154 792	593 369	561 423	31 946
2003	851 207	438 371	412 836	25 534
2002	620 766	325 596	295 170	30 426

*Pramen: Celní statistiky Čínské lidové republiky*

Největším obchodním partnerem Číny se v loňském roce stala Evropská unie. Ta svým obratem vzájemné výměny zboží za první pololetí přskočila do té doby vedoucí Japonsko (viz následující tabulka), které si i nadále drží první pozici mezi exportéry na čínský trh. Největším importérem do Číny je naopak USA.

### Největší obchodní partneři ČLR v r. 2006

	Obrat	Pořadí	Vývoz z ČLR	Pořadí	Dovoz do ČLR	Pořadí
EU	80,7	1.	47,3	2.	33,4	2.
Japonsko	78,2	2.	33,4	4.	44,8	1.
USA	76,9	3.	54,1	1	22,8	5.
Hongkong	48,8	4.	43,4	3.	5,4	6.
Jižní Korea	41,3	5.	12,1	5.	29,2	4.
Tchaj-wan	36,5	6.	6,0	6.	30,5	3.

*Pramen: Celní statistiky Čínské lidové republiky*

Příliv přímých zahraničních investic (PZI) se od počátku 90. let velmi rychle zvyšuje. V letech 1985-92 byla průměrná roční hodnota PZI v Číně 3,9 mld. USD, v letech 1993-2000 již 38 mld. USD. Objem PZI se v roce 2006 zvýšil o 4,5% na hodnotu 63 mld. USD. Za první tři měsíce roku 2007 dosáhly PZI hodnoty 15,9 mld. USD, což představovalo ve srovnání se stejným obdobím minulého roku nárůst o 11,6%. Za prvních osm měsíců roku 2007 využila Čína 41,95 mld. USD přímých zahraničních investic (nárůst o 12,8%).

Nejvíce zahraničních investic směřovalo do výroby (63,6%), a to převážně do výroby telekomunikačních zařízení, počítačů a jiných elektronických zařízení, a dále do chemického

---

a textilního průmyslu. Nejvíce zahraničních investic v sektoru služeb patřilo obchodování s nemovitostmi a leasingovým a komerčním službám.

## **5.2. Historický vývoj českých zahraničních investic v Čínské lidové republice**

Čína patřila mezi tradiční obchodní partnery bývalého Československa. Již ve třicátých letech minulého století dodávalo Československo do Číny investiční celky, např. cukrovary. Značného objemu ve vývozu investičních celků do ČLR bylo dosaženo zejména v 50. letech, kdy se Československo významně podílelo na rozvoji čínské energetiky a průmyslu. Účast tehdejšího Československa na industrializaci Číny byla významná hlavně dodávkami a zaváděním strojírenských výrob v oblasti obráběcích, textilních a obuvnických strojů, v automobilovém průmyslu a v řadě dalších oborů. V dalším období, od 70. let minulého století, byly dále realizovány dodávky investičních celků, zejména elektrárenských bloků .

Změnou platebního režimu (zrušení clearingového zúčtování plateb v 90. letech minulého století) v Číně významně klesly jak dodávky investičních celků, tak i kusové dodávky zejména nákladních automobilů a traktorů, neboť začalo být české zboží pro čínské odběratele příliš drahé. V souvislosti s politickými změnami v Evropě v 90. letech a zlepšením vztahů mezi ČLR a Ruskem došlo k dalšímu poklesu českých investic v Číně.

V roce 1993 došlo k mimořádnému oživení českého exportu do Číny, hlavně díky výraznému zvýšení vývozu hutnických výrobků, nákladních a osobních automobilů, přičemž vývoz těchto komodit v roce 1994 opět výrazně poklesl a obchodní bilance se stala z českého pohledu pasivní. V posledních letech tato tendence pokračuje i přes stálý růst českého exportu, avšak nárůst dovozu čínské zboží je mnohem dynamičtější a deficit obchodní bilance na české straně se od roku 1994 trvale zvyšuje.

Pozitivní impuls pro rozvoj vzájemných vztahů měla návštěva prezidenta ČR Václava Klause v ČLR v dubnu 2004. Při této příležitosti byla (22. dubna 2004) v Pekingu podepsána Dohoda o hospodářské spolupráci mezi vládou ČR a vládou ČLR, sjednaná již v souladu s právem ES/EU. Důležitá byla také návštěva čínského premiéra Wen JiaBao České republiky v prosinci 2005, při které došlo k podpisu následujících dohod:

- Dohoda o podpoře a vzájemné ochraně investic
- Dohoda o spolupráci v zemědělství a potravinářském průmyslu mezi Ministerstvem zemědělství ČR a Ministerstvem zemědělství ČLR

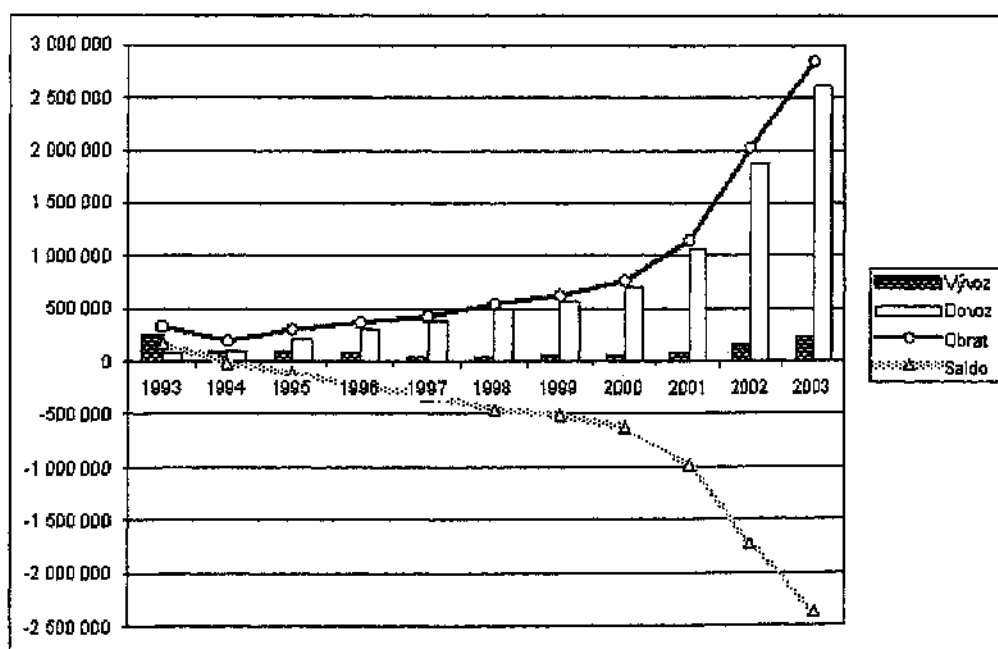
- Dohoda o spolupráci v oblasti lesního hospodářství mezi Ministerstvem zemědělství ČR a Státním lesnickým úřadem ČLR

Hospodářský rozvoj Číny již po desetiletí dosahuje vysoce nadprůměrného růstu; v současné době vytváří Čína po USA (v přepočtu PPP - parity kupní síly) druhý největší objem hrubého domácího produktu. Čína jako nejlidnatější země světa, spolu s potřebou rozvoje většiny jejího území, vytváří předpoklady dalšího hospodářského růstu a s tím související intenzifikaci toků zboží, služeb a kapitálu v čínské relaci.

Problematika rozvoje obchodních a hospodářských vztahů s Čínou je předmětem pozornosti orgánů i členských států Evropské unie, USA, Japonska, Ruska, Austrálie a dalších významných seskupení a zemí světa.

Proexportní politika vlády Číny se vyznačuje tím, že prezentuje Čínu jako zemi prioritního exportního zájmu. Výrazným rysem zahraničního obchodu Číny je značná nerovnováha obchodní bilance v neprospěch většiny jejích obchodních partnerů. Tento stav je patrný i v případě celkové obchodní výměny Evropské unie s ČLR, kde objem dovozů EU z Číny více než dvakrát převyšuje úroveň vývozu EU do ČLR (země EU usilují o nápravu tohoto vývoje). Tato situace existuje rovněž v zahraničním obchodě ČR s Čínou.

Zahraněční obchod ČR- ČLR (v tis. USD)



Pramen: Český statistický úřad, OEÚ ZÚ ČR v Pekingu

### 5.3. Komoditní struktura českého exportu do ČLR a seznam nejvýznamnějších českých investorů na čínském trhu

Malá informovanost o specifických rysech místního trhu (prostředí, obchodní zvyklosti, mentalita atd.), velké vzdálenosti a trvající obavy o vysoce konkurenčním prostředí na čínském trhu způsobují nepříliš velkou přítomnost českých firem na trhu ČLR.

Je nutno zdůraznit, že čínský trh nelze doporučit jako vhodný pro malé a slabší střední firmy. Realizace podnikatelských záměrů na čínském trhu znamená silné kapitálové vybavení. Celkově je čínský trh velmi náročný, vzhledem k aktivní přítomnosti všech světově známých firem v jednotlivých oborech, silné ochranné politice státu, dosud uzavřenému systému distribuce a nezbytnosti vynaložení velmi vysokých marketingových nákladů.

Komoditní struktura českého exportu do ČLR

Pořadí	Zboží
1	Motorová vozidla k dopravě osob
2	Díly, přísluš. zařízení k automat. zpracování dat
3	Díly ke strojům pro úpravu text.vláken, ke spřádacím strojům apod.
4	Kohouty, ventily, armatury
5	Hybridní integrované obvody
6	Ostatní bezešvé roury, trubky, duté profily
7	Brzdy, servobrzdý a jejich díly
8	Ostatní díly, příslušenství karoserií
10	Díly k turbínám
11	Ostatní vyvrtávačky-frézky, číslicově řízené
12	Díly k čerpadlům, kompresorům, ventilátorům apod.
13	Stroje s individuální funkcí
14	Ploché val. v. z křemík. elektrooceli šíře nad 600 mm
15	Pulty, panely k řízení, rozvodu elektřiny nad 1000 V
16	Pigmenty, výrobky na bázi kyslíčnicku titaničitého
17	Převodové hřídele (vč. vačkových a klikových), kliky
18	Díly pro kotle na výrobu páry z vody a jiných látek

Pořadí	Zboží
19	Spřádací, zdvojovací nebo tkací textilní stroje
20	Chemicky vyrobená vláknina polobělená, bělená
21	Díly pro zážehové pístové motory s vnitřním spalováním
22	Cyklanové, cyklenové ap. aminosloučeniny, deriváty

*Pramen: Český statistický úřad, OEÚ ZÚ ČR v Pekingu*

Mezi nejznámějšími českými investory, kteří jsou ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce s Čínou a aktivně působí na čínském trhu jsou:

### 1. Firmy:

- **Škodaexport, Škoda Praha** (energetické strojírenství)
- **Vítkovice a.s.** (těžké strojírenství, zalomené hřídele těžké výkovky a odlitky, ekologické strojírenství)
- **Škoda Auto, a.a.s.** (firma prodala licenci na výrobu aut Škoda Octavia čínsko-německému joint-venture Shanghai Volkswagen, výroba byla zahájena v červnu 2007)
- **PPF, a.s.** (poskytování finančních služeb)
- **Škoda Machine Tools** (vývoz obráběcích strojů, má společný ziskový podnik v Harbinu)
- **LINET** (firma vyhrála v prosinci 2004 tendr organizovaný Ministerstvem zdravotnictví na dodávku elektrických nemocničních postelí, což znamená velmi důležitý vstup na čínský trh. Postele by měly být dodány do cca 70 nemocnic na různých místech Číny. Na dodávku bude navazovat vytvoření poprodejních servisů, systém na školení distributorů apod.)
- **AGROFERT** (vývoz chemických výrobků – kaprolaktam, titanová běloba, naftalen, firma se řadí v poslední době pravidelně mezi největší vývozce z ČR na čínský trh)
- **První brněnská strojírna Velká Bíteš, a.s.** ( dodávky průběžných plynových turbín sloužící jako generátory vzduchu pro startovací systémy letadel, zařízení pro klimatizaci a proudové motory typu TJ 100. PBS, poprodejní servis)
- **TEDOM, s.r.o** (firma realizuje projekty na výrobu bioplynu z biologických odpadů a výstavbu kogeneračních jednotek na výrobu energie z bioplynu, má také zájem vyvážet do ČLR plynové motory a autobusy na plynový pohon)

- **ZPS Prefix, a.s.** (vývoz obuvnické techniky, založení společného podniku na výrobu obuvnických strojů)
- **Evektor-Aerotechnik** (firma sídlí v městě Qingdao v provincii Shandong. Prodala licenci na výrobu ultralehkého letadla EV-97 a zkoumá možnosti spolupráce s čínským podnikem v Shenyangu na výrobu většího typu letadla)
- **Skřivánek** (společnost zabývající se překladatelskými a tlumočnickými službami)
- **BVV Veletrhy Brno** (v Číně je firma zastupována tchajwanskou společností Kaigo, resp. její šanghajská kancelář. BVV s firmou Kaigo uskutečnili za pomoci ZÚ Peking a GK Šanghaj v prvním čtvrtletí 2006 v Pekingu a Šanghaji prezentaci brněnského výstaviště. Zástupci obchodně-ekonomického úseku ZÚ a agentury CzechTrade při této příležitosti představili ekonomiku a investiční a podnikatelské prostředí České republiky)
- **Moser** (zastoupení prostřednictvím čínských partnerů)
- **VAE CONTROLS Ostrava** (prodej zařízení pro petrochemický průmysl prostřednictvím čínských zástupců)
- **Chemoprojekt** (projektování a dodávky technologií pro chemický a petrochemický průmysl)
- **ECM Group** (developerské projekty - úspěšná akvizice dvou budov ve výstavbě v městské části Zhongguancun v Pekingu, největší česká investice v ČLR - 160 mil. EUR)

## 2. Joint ventures

- **Lang Fang PAN Vítkovice Environmental Engineering, Langfang** - společný podnik na výstavbu ekologických zařízení. V září 1998 založily Vítkovice společný podnik v Langfang, jehož hlavní náplní je projekce, engineering a výstavba ekologických zařízení v ČLR. Prvním projektem byla výstavba bioplynové stanice, která byla částečně financována v rámci prostředků rozvojové pomoci poskytované Českou republikou. Vítkovice považují biostanici mj. za referenční stavbu, která by měla otevřít další možnosti pro ekologické projekty v Číně. Hodnota základního jmění společného podniku dosahuje 1,9 mil. USD.
- **Harbin Skoda-HEC Machine Tool Advanced Technology Development Co., Ltd.** Jedná se o společný podnik na modernizaci obráběcích strojů, zejména těch, které v



---

minulosti dodala firma Škoda Machine Tool. Podnik slouží i jako servisní a školicí středisko pro výrobky uvedené plzeňské firmy.

- **KOH-I-NOOR** Firma v roce v roce 2004 zahájila provoz své dceřiné společnosti v Nanjingu, hlavním městě provincie Jiangsu (výroba tužek). Zároveň se snaží řešit některé problémy spojené s nelegálním kopírováním svých výrobků v ČLR.
- **Hong Ye SVIT Machinery Co., Ltd.** je společný podnik, založený českou firmou ZPS Prefix a.s. s čínskou společností Hong Ye Machinery Company Ltd. v městě Dagang-Yancheng v provincii Jiangsu. Nový závod je na výrobu sekacích strojů určených pro obuvnický průmysl v Číně i v ostatních zemích. Spolu s osmi pobočkami v Číně bude sloužit jako servisní a prodejní organizace i pro české stroje.
- **Broumovské strojírny - Tangshan Broumov Cleaning Machinery Co. Ltd.** - společný podnik na výrobu myček osobních automobilů.
- **TOS Kunming** - společný podnik společnosti TOS Varnsdorf na výrobu obráběcích strojů, otevřený v r. 2005 v hlavním městě Kunmingu v jihočínské provincii Yunnan.
- **Saurer CZ** (dříve Elitex Červený Kostelec)
- **Agrofert Holding, a.s.** – v roce 2006 firma investovala ve městě Tongling do závodu na výrobu titanové běloby
- **RAVAK, a. s. – RAVAK SHANGHAI BATHROOM EQUIPMENT** – výroba sprchových koutů a van.

### 3. Uvažované nové projekty

- **Finanční skupina PPF** rozšiřuje své aktivity na čínském trhu. Po úspěchu ve střední Evropě a v Rusku se hodlá zaměřit na oblast pojišťovacích a bankovních služeb a především na poskytování spotřebitelských úvěrů občanům (tzv. home credit).
- **ECM Group** (developerské projekty - kromě Pekingu potenciálně též v dalších městech ČLR)
- Společnost **LINET** založí v Číně dvě pobočky – LINET China International Trade pro obchodní činnost a prodej nemocničních lůžek vyráběných v ČR a LINET China Industry pro vlastní výrobu/montáž.
- Druhý největší světový výrobce TV přijímačů, čínská firma **Changhong Electric Appliance** v březnu 2007 slavnostně zahájila ve městě Nymburk provoz své továrny na výrobu nejmodernějších televizí. Televize by měly být dodávány na evropský trh.

- 
- Druhá největší čínská telekomunikační firma **ZTE** založila v ČR své zastoupení. Investovala v ČR cca 2 mil. USD do ADSL připojení. O dalším projektu za cca 10 mil. USD probíhají jednání.

Lze předpokládat, že v nadcházejících několika letech dojde k zásadnímu rozdělení sféry vlivu velkých světových firem v rozhodujících segmentech čínského trhu. Pokud se nepodaří v uvedeném období českým podnikům v Číně etablovat, bude jejich šance na pozdější přímý vstup na tento trh výrazně nižší.

Při rozhodování o investici do Číny je třeba zvážit jak silné tak slabé stránky čínského trhu. Mezi silné stránky patří silná ekonomika produkující HDP ve výši 2,831 mld. USD (v roce 2006), stabilní ekonomický růst převyšující 10,7% (2006), politická stabilita, mírná liberalizace ve vedení země, transformace plánované ekonomiky k prvkům tržního systému, fiskální stabilita, pokračující stabilita kurzu místní měny, zapojení do globálních ekonomických struktur, zejména WTO a liberalizace vnitřního trhu. Vedle těchto pozitivních stránek má Čína i slabé stránky - přetrvává zde silná ochrana vnitřního trhu, značná míra korupce, netransparentní legislativa nekonzistentní s mezinárodními normami, rozpor mezi centrálním řízením a disproporcemi v sociálním rozvoji regionů a nekonvertibilní měna a s ní související problémy.

## **5.4 Aktuální informace o investičním prostředí v Číně**

### **5.4.1 Podmínky vstupu zahraničního kapitálu**

Od 1. 7. 2004 nahrazuje rozhodnutí „**Decision on Reforming the Investment System**“ pravidla upravující podmínky investování „**Regulations for Guiding the Direction of Foreign Investment**“, které platily od 1. dubna 2002. Dle katalogu „**Catalogue for Guiding Foreign Investment in Industries** (naposledy revidovaný 30. 11. 2004) existují čtyři kategorie oborů pro zahraniční investice:

1. zakázané (např. sociální průzkumy);
2. s omezením (např. výstavba a provoz velkých tematických parků, průzkum trhu, výroba filmů, TV a radio vysílání);
3. povolené;

- 
4. podporované (např. výroba integrovaných obvodů, softwaru, vývojová a výzkumná centra).

Projekty v kategorii „povolené“ a „podporované“ dostávají automatické schválení, projekty nezapsané v katalogu jsou považovány za „povolené“ a většinou nejsou oprávněné k daňovým úlevám na dovozy investičních celků. Projekty spadající pod kategorii „podporované“ jsou způsobilé k daňovým úlevám na dovozy investičních celků.

Zařazení projektu do určité skupiny však nemusí být vždy striktní, např. z „Povolených“ do „Podporovaných“ může být převeden záměr, který počítá s vývozem 100% budoucí produkce; obdobně, pokud 70% výstupů bude exportováno, lze změnit kategorii „S omezením“ za kategorii „Povolenou“.

Se vstupem do WTO se Čína zavázala k postupnému uvolňování některých, z hlediska zahraničních investic, strategických oblastí (bankovníctví, telekomunikace, maloobchod, velkoobchod a distribuce).

#### **5.4.2 Investiční pobídky v Čínské lidové republice**

Za účelem přilákání zahraničních investic a vytvoření podmínek pro prosperitu regionu byla v Číně zřízena celá řada zón volného obchodu jak v ekonomicky prosperující pobřežní oblasti, tak i ve vnitrozemí (přibližně 85% zahraničních investic v Číně je umístěno v pobřežních oblastech). Nejoblíbenější oblastí byl „Velký Guangdong“ (provincie Guangdong, Fujian a Hainan, který v roce 2005 přilákal 26% využitých PZI. Podíl oblasti „delta řeky Yangtze“, skládající se z Šanghaje a provincií Jiangsu a Zhejiang, zaznamenal nárůst v roce 2005 na 46%, Oblast „Velký Peking“ zahrnující hlavní město, samosprávné město Tianjin a provincii Hebei přilákala v roce 2005 přes více než 14% FZI).

Většina těchto zón nabízí velmi výhodné daňové podmínky, a to například odpuštění lokální daně z příjmu právnických osob (3 %), celkové snížení národní daně na polovinu (tj. 15%), daňové prázdniny – např. 2 roky úplného osvobození od daně a následující 3 roky polovic snížení daně na polovinu (tj. 7,5 %) a osvobození od DPH. Výhody bývají často i v poskytnutí nezbytné infrastruktury zdarma, zařízení veškerých povolení na úřadech atd.

---

Mimo zóny nabízí většina provincií také speciální úlevy pro výrobní podniky. V případě velkých investic se doporučuje předem jednat s místní vládou a úřady o speciálních daňových a jiných výhodách, vzhledem k tomu, že jsou zákony vydávány na státní úrovni, ale na nižších úrovních (provinční, městské) jsou publikovány pokyny a vyhlášky, jak jednotlivé zákony aplikovat. V praxi to vede bohužel k tomu, že jednotlivá města si vykládají zákony různě.

Potenciální investoři mohou realizovat své záměry v Číně prostřednictvím založení třech druhů společností:

1. společnost plně vlastněná zahraničním subjektem - není omezena minimální ani maximální výše vloženého kapitálu. Pokud je vklad splácen ve splátkách, musí být splácen do tří let, přičemž první splátka, která činí minimálně 15 % celkové částky, musí být zaplácena do 90 dnů od vystavení povolení k činnosti;
2. Equity Joint Venture - společný podnik, kde práva a povinnosti odpovídají podílu jednotlivých společníků; minimální podíl zahraničního investora musí být alespoň 25%, horní hranice neexistuje;
3. Contractual Joint Venture – společný podnik, který zpravidla vzniká na kratší dobu nebo při investicích typu BOT; na rozdíl od 1) i 2) není vyžadována registrace jako právnická osoba; zisky nemusí být rozděleny podle podílů a minimální podíl zahraničního investora je stejný jako u 2).

Dále mohou potenciální investoři realizovat své záměry v Číně založením 5 druhů společností:

1. Reprezentační kancelář
2. Kancelář pobočky
3. Holdingová společnost
4. Zahraničně investovaná akciová společnost
5. Výzkumné středisko

Z výše uvedených osmi typů společností jsou nejvíce používané pouze první tři. Počet holdingových společností představuje jen jedno promile z celkového počtu zahraničně investovaných společností.

## 5.5 Daňový systém v Číně

### 5.5.1 Klasifikace

V aktuálním daňovém systému ČLR je 27 typů daní, které mohou být podle jejich původu a funkce rozděleny do následujících 7 kategorií:

Kategorie daně	Typ daně
Obratová daň	Daň z přidané hodnoty
	Spotřební daň
	Živnostenská daň
	Clo
Daň z příjmu	Daň z příjmu tuzemských právnických osob
	Daň z příjmu zahraničních právnických nebo fyzických osob
	Daň z příjmu fyzických osob
Daň z přírodních zdrojů	Daň z přírodních zdrojů
	Daň z užívání městské půdy
Daň ze zvláštních účelů	Daň za údržbu měst a stavební daň
	Daň za držení zemědělské půdy k jiným než agrárním účelům
	Regulační daň za investice na hmotný majetek
	Daň ze zhodnocení státních pozemků
	Daň z nově nabytého vozu
	Daň z paliva
	Pojistné na sociální pojištění
Majetková daň	Daň z domů
	Městská daň z nemovitosti
	Dědická daň
Daň z činnosti	Daň z vozidel a lodí
	Daň za SPZ
	Daň z tonáže lodí
	Kolkovné
	Daň z převodu nemovitosti
	Daň z obchodování s cennými papíry
Daň ze zemědělství	Zemědělská daň
	Chovatelská daň

## 5.5.2 Daň z příjmu fyzických osob

Poplatníci daní z příjmu fyzických osob jsou fyzické osoby, které:

1. mají bydliště na území ČLR nebo se na území ČLR zdržují déle než 1 rok. Daňová povinnost této skupiny jedinců se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČLR, tak i na příjmy plynoucí ze zahraničí,
2. nemají bydliště na území ČLR a nepobývají tu, ale mají příjmy ze zdrojů na území ČLR, jejich daňové povinnosti se vztahují na příjmy ze zdrojů na území ČLR.

Sazba daně z příjmu fyzických osob<sup>10</sup>

kategorie	základ daně / měsíc		sazba (%)	Ze základu přesahujícího (¥)
	od	do		
1	0	500	5	0
2	500	2 000	10	25
3	2 000	5 000	15	125
4	5 000	20 000	20	375
5	20 000	40 000	25	1 375
6	40 000	60 000	30	3 375
7	60 000	80 000	35	6 375
8	80 000	100 000	40	10 375
9	více než 100 000		45	15 375

základ daně = měsíční příjmy – 800 ¥ – ostatní povinné výdaje (např. zdravotní pojištění, sociální pojištění atd.)

## 5.5.3 Daň z příjmu zahraničních právnických osob

Řídí se zákonem o dani z příjmu zahraničních právnických osob. Pro účely této daně se za zahraniční právnické osoby považují:

1. podniky se zahraniční investicí – zahrnuje Joint Ventures (JV – obecně znamená kooperativní snahu mezi dvěma partnery nebo více organizacemi, které mají společný zájem v nějakém podnikatelském záměru. V ČLR se JV rozumí partnerství mezi zahraničním a domácím partnerem), Wholly foreign owned enterprise (WFOE – podnik se 100% zahraniční účastí) a reprezentační kanceláře;
2. zahraniční firmy - jsou zahraniční společnosti, které mají na území ČLR vlastní sídlo či kanceláře, a zároveň produkují nebo aktivně podnikají v Číně; nebo podniky, které sice nemají sídlo na území ČLR, ale mají příjmy ze zdrojů na území ČLR.

<sup>10</sup> Liu, Z.: Daňový systém Čínské Lidové Republiky, 2004.

---

Částka, která je takzvaným zdanitelným příjmem podniků, je částka zbývající z hrubého příjmu za zdaňované období po odečtení nákladů, výdajů a ztrát v tomto roce. Daň z příjmu zahraničních právnických osob s plošnou sazbou 33% (30% centrální + 3% lokální daň z příjmu) je u daňových subjektů, které mají ústředí v Číně, vybírána podle jejich celkového příjmu nabytého kdekoli ve světě. Daň uplatňovaná u ostatních podniků je vybírána z příjmu nabytého pouze v Číně a činí 20%.

Pokud zahraniční podniky splní předpokládanou výrobu anebo ji přeslouží přes 10 let, pak mohou žádat daňový úřad o osvobození daně z příjmu v prvních dvou letech, kdy produkují zisk, a pak také o 50-procentní snížení daně ve třech následujících letech. Po uplynutí těchto období mohou podniky platit daň z příjmu v poloviční hodnotě daňového tarifu (v žádném případě však ne nižší než 10 %) za každý rok, kdy výrobní hodnota exportovaného zboží dosáhne nebo přesáhne 70% výrobní hodnoty výrobků v příslušném roce. Podniky provozující pokrokové technologie mají zaručeno placení poloviny daňové sazby (ne však nižší než 10%) po dobu dalších tří let ode dne, kdy vypršelo jeho daňové osvobození nebo období, po které platí snížená daň.

I když je zakázáno, aby reprezentační kanceláře prováděly aktivity s přímým ziskem, jako je projednávání a uzavírání prodejních kontraktů s čínskými zákazníky, zahraniční firmy zakládají své kanceláře za účelem podpory prodeje, průzkumu trhu a k provádění poprodejní údržby a podpůrných služeb. Jestliže je část takových služeb prováděna kanceláří v Číně a zbývající část zahraničním ústředím, může daňový úřad povolit úhradu až 50% v zahraničí. Tyto reprezentační kanceláře jednají za určitý poplatek jako konzultanti nebo agenti pro svá ústředí. Pouze 50% příjmu se tak zdaní v Číně.

#### **5.5.4 Daň z přidané hodnoty (VAT)**

Daň z přidané hodnoty se uplatňuje na veškerá zdanitelná plnění za úplatu i bez úplaty, včetně naturálního plnění v rámci podnikání v tuzemsku, na dovoz zboží a příležitostnou autobusovou dopravu provozovanou zahraničním provozovatelem v Číně.

Plátcí jsou právnické osoby:

- s převládající výrobní činností, s ročními tržbami nad 1 mil. CNY (cca 121 tis. USD);
- zabývající se převážně obchodem, s ročními tržbami nad 1,8 mil. CNY (cca 217 tis. USD).

Zákon rozlišuje tři sazby daně:

Daňový předmět	Sazba (%)
zemědělské výrobky, vodné, topení, chlazení, plyn, uhlí, knihy, noviny, časopisy, krmiva, chemická hnojiva, postřiky, zemědělskou techniku;	13
ropné produkty, sůl a ostatní položky výše neuvedené;	17
vyvážené zboží (kromě některého státem kontrolovaném zboží jako např. zlato)	0

### 5.5.5 Clo

Celní režim upravují předpisy „Regulations of the People’s Republic of China on Import and Export Duties“. Dovožní dokumentaci tvoří tyto potřebné dokumenty: nákladní list, faktura, konosament, kupní smlouva a pokud je požadováno, tak i osvědčení o povolení dovozní kvóty či dovozní licence, inspekční osvědčení (v některých případech), pojistka a celní prohlášení.

Od 1. ledna 2005 ČLR po shodě se svým závazkem ve WTO opět snížila clo. Podle Ministerstva financí ČLR by měla všeobecná úroveň celních sazeb klesnout z 10,4% na 9,9% a více jak 900 produktů by mělo být zbaveno cla úplně. Rok 2005 byl poslední, kdy měla Čína snížit clo podle svého závazku (s menšími výjimkami na auta bude 25% od 1.6.2006). Podrobněji lze uvést, že průměrné dovozní clo nyní činí:

- u průmyslových výrobků klesne z 9,5% na 9,1%;
- u zemědělských produktů klesne z 15,6% na 15,3%;
- u vybraných položek je: 6,9% u chemikálií, 8,0% u strojů, 9,1% u elektronických výrobků, 11,4% u textilních výrobků, 30% u osobních aut (u nich spolu s daní s přidané hodnoty a spotřební daní je však zatížení cca 65%).



### 5.5.6 Ostatní daň (která se týká cizinců)

- **Kolkovné** - vybírá se při realizaci kontraktu podle příslušných dokumentů (faktura, osvědčení atp.); vztahuje se na prodej cenných papírů (3‰), zboží (0,3‰), provedení zpracovatelských prací (0,5‰), projekty (0,5‰), nájemné (1‰), úvěrové (0,05‰) a pojistné smlouvy (1‰), přeprava zboží 0,5‰), skladování (1‰) a ostatní neobchodní kontrakty. Dále se vybírá z dokumentů o provedení převodu vlastnictví (0,5‰), práv a licencí.
- **Městská daň z nemovitosti** - plátcí jsou výhradně cizinci a zahraniční firmy. Odvádí se 1,2% z hodnoty nemovitosti, resp. 18% z nájemného. V současné době je tato daň uplatňována pouze u domů.
- **Daň z převodu nemovitosti** - sazba má rozpětí 3 % - 5%.
- **Daň z vozidel a lodí (tzv. za SPZ)** - plátcí jsou výhradně cizinci a zahraniční firmy. Sazby se u motorových vozidel pohybují mezi 8 a 80 CNY/ks, u nákladních 4 - 15 CNY/t, u nemotorových 0,5 - 8 CNY; u motorových lodí 0,30 - 1,10 CNY/t, u nemotorových lodí 0,15 - 0,35 CNY/t. Lodě, zatížené daní z tonáže nejsou předmětem této daně.
- **Daň z tonáže lodí** - vztahuje se např. na cizí plavidla v čínských přístavech a dočasně najaté lodě. Sazby jsou 0,45 až 3,30 CNY/t za 30 dní, resp. 1,05 - 6,60 CNY/t za 90 dní.
- **Daň z nově nabytého vozu** - vztahuje se na motorová vozidla, motocykly, tramvaje, návěsy a dopravní prostředky pro zemědělství nabyté koupí, dovozem, vlastní výrobou, darováním, výhrou nebo jiným způsobem. Daň se na každý vůz platí pouze jednou, přičemž sazba je 10%.
- **Daň za držení zemědělské půdy k jiným než agrárním účelům** - sazby jsou 1-10 CNY/ m<sup>2</sup> podle oblasti.
- **Daň z přírodních zdrojů** - platí těžební společnosti.

Není pochyb, že Čínská lidová republika je pro podnikatele lákavá a velmi zajímavá. Mnoho českých podnikatelů chce co nejrychleji dobýt čínský trh bez důkladného průzkumu trhu a seznámení se s místní kulturou a zvyklostmi. S takovýmto postupem nelze zásadně souhlasit. Zkušenosti českých firem v Číně nejsou vždy pozitivní. Na vině je jednak ne zcela průhledné investiční prostředí v Číně, chybějící ochrana patentů a know-how, ale také určitá nepřipravenost českých firem vstupujících na tento trh (podcenění otázek právního zajištění, finančního krytí apod.).

---

Přesto, že existuje nadále řada problémů a překážek, pevně věřím, že podmínky pro úspěšnou spolupráci Číny s Českou republikou budou v budoucnosti jistě směřovat ke zlepšení. V současné době se řada lidí domnívá, že Čína je pro západní svět jistou hrozbou, především z ekonomických důvodů. Ale myslím si, že zůstat doma a bránit se čínské konkurenci z tepla domácí pece také není vhodným způsobem k přežití. Jediným řešením je tam být; vyrábět tam, podnikat tam a poskytovat služby. A také tam učit a učit se. To je strategie. Nikoli čekat až konkurenti přijdou, ale jít rezolutně za nimi - s rukou napřaženou ke spolupráci. Globalismus - ve smyslu propojení, vzájemné pomoci a spolupráce všech lidí bez ohledu na geografické, etnické a náboženské enklávy - je největší nadějí a příslibem pro budoucnost.

---

## 6. Závěr

V současné době jsou PZI celosvětově uznávány jako jeden z nejdůležitějších faktorů ekonomického rozvoje, kombinují kapitálovou injekci, manažerský vstup a vzájemně výhodnou výměnu „know-how“ spolu s otevřením cest na světové trhy. Jejich vliv na státní, respektive na místní ekonomický rozvoj, zejména ve strukturálně postižených oblastech je velmi významný a jejich funkce je nepostradatelná. Je však třeba zdůraznit, že PZI v naprosté většině neslouží jako nástroj pro řešení momentálních problémů výrobních nebo vývojových programů, ale jako katalyzátor vytvoření podmínek pro extenzivní dlouhodobý rozvoj.

Cílem mé práce není jen prosté nasměrování na kladné stránky PZI, ale především prezentovat PZI se všemi jak pozitivy a negativy, které skrývá. Bylo by nerealistické považovat zahraniční investice za všelék, jelikož základem úspěšné ekonomiky není pouze odkázání na rostoucí příliv zahraničních investorů, ale hlavně na kvalitně vzdělané lidi, dobré podnikatelské prostředí a efektivně fungující veřejný sektor. Tato diplomová práce by v tomto ohledu měla přispět k usnadnění orientace na trhu PZI a řešení některých zásadních otázek v procesu získávání státních pobídek.

Při zpracování této práce jsem se blíže seznámila s vývojem investičního a podnikatelského prostředí v České republice a se současným pobídkovým programem, který prošel celou řadou změn a vede k úspěšnému rozvoji zahraničních investic v české ekonomice.

Největší problémy při zpracování práce činila zřejmě dostupnost dat, zejména informace o státním pobídkovém programu v Čínské lidové republice. Nelze nezmínit ani skutečnost, že publikovaná data jsou i po uveřejnění korigována a prvotní údaje se mohou odlišovat od současných.

I přes tyto potíže věřím, že tato práce může být přínosem pro zkoumání otázky zahraničních investic a jejich ochrany a domnívám se, že cíl mé diplomové práce vytčený v úvodu byl splněn.

---

## 6.1 Seznam použité literatury

- Prof. JUDr. Zdeněk Kučera, DrSc., Prof. JUDr. Monika Pauknerová, CSc., Prof. JUDr. Květoslav Růžička, CSc., CSc., JUDr. Vlastislav Zunt, CSc., - Úvod do mezinárodního obchodu, Čeněk 2003, ISBN 80-86473-32-5.
- Doc. JuDr. Šturma Pavel, CSc. – Mezinárodní dohody o ochraně investic a řešení sporů, Linde Praha a.s., Praha 2001. ISBN 80-7201-222-3.
- Ing. Martin Srholec, Ph.D. – Přímé zahraniční investice v České republice – teorie a praxe v mezinárodním srovnání, LINDE, Praha 2004, ISBN 80-86131-52-1.
- Vlček, V.: Globalizace a Čínská lidová republika, Diplomová práce VŠE, 2003
- Ing. Václav Petříček, CSc. – Vývoj investičního prostředí v České republice, CORONA s.r.o., Praha 5 2003. ISBN 80-903363-02.
- Dědič, J. – Švarc, Z. a kol.: Učebnice práv pro ekonomy, PROSPEKTRUM, Praha 1994. ISBN 80-85431-95-5.
- Doc. RNDr. Milan Figurka, CSc. - Zahraniční investice a strategie regionálního rozvoje, Masarykova univerzita v Brně 2000, ISBN 80-210-2297-3.
- Liu Zan: Daňový systém Čínské Lidové Republiky, 2004, ISBN 7-80198-015-8 / F.009
- Shi Qi: Vliv zahraničních investic na vývoj čínské vnitrostátní ekonomiky, BeiJing 2006, YinSheng YinXiang.
- Wang ManHong: Mezinárodní obchod a zahraniční investice, BeiJing 2005 RenMin.

---

## 6.2 Internetové stránky:

- <http://www.mpo.cz>
- <http://www.mfer.cz>
- <http://www.czechinvest.cz>
- <http://www.cebrecz>
- <http://www.trade.cz>
- <http://www.cnb.cz>
- <http://www.businessinfo.cz>
- <http://www.profit.cz>
- <http://www.qplusq.cz>
- <http://www.kb.cz>
- <http://sql.czech.cz>
- <http://www.mzv.cz/wwwo>
- <http://www.chinaembassy.cz/>

### Internetové zdroje informací o Čínské lidové republice

#### Všeobecné informace

<a href="http://www.china.org.cn">www.china.org.cn</a>	China Internet Information Center
<a href="http://www.chinaview.cn">www.chinaview.cn</a>	
<a href="http://www.chinabroadcast.cn">www.chinabroadcast.cn</a>	China Radio International Online
<a href="http://www.chinagateway.org.cn">www.chinagateway.org.cn</a>	

#### Denní tisk

<a href="http://www.chinadaily.com.cn">www.chinadaily.com.cn</a>	China Daily
<a href="http://english.peopledaily.com.cn">http://english.peopledaily.com.cn</a>	People's Daily
<a href="http://www.atimes.com">www.atimes.com</a>	Asia Times
<a href="http://www.scmp.com">www.scmp.com</a>	South China Morning Post
<a href="http://www.feer.com">www.feer.com</a>	Far Eastern Economic Review

---

[www.cctv.com](http://www.cctv.com)

Internetové vysílání China Central Television  
CCTV International

### **Čínské státní instituce**

[www.gov.cn](http://www.gov.cn)

Čínská vláda

[www.fmprc.gov.cn](http://www.fmprc.gov.cn)

Ministerstvo zahraničních věcí ČLR

<http://english.mofcom.gov.cn>

Ministerstvo obchodu ČLR

[www.stats.gov.cn](http://www.stats.gov.cn)

Statistický úřad ČLR

<http://english.customs.gov.cn>

Celní správa ČLR

[www.chinatax.gov.cn](http://www.chinatax.gov.cn)

Státní daňová správa ČLR

### **Ekonomické a obchodní informace**

<http://ccne.mofcom.gov.cn>

Databáze čínských firem Ministerstva obchodu  
ČLR

[www.made-in-china.com](http://www.made-in-china.com)

vyhledávač čínských firem

[www.bjinvest.gov.cn](http://www.bjinvest.gov.cn)

Beijing Invest

[www.fdi.gov.cn](http://www.fdi.gov.cn)

investice v ČLR

---

### 6.3 Seznam použitých zkratk

- ČR ..... Česká Republika
- ČLR ..... Čínská Lidová Republika
- USA ..... Spojené Státy Americké
- EU ..... Evropská Unie
- OSN ..... Organizace Spojených Národů
- WTO..... Světová obchodní organizace
- OECD ..... Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
- ÚOHS ..... Úřad pro ochranu hospodářské soutěže,